Filipeni - Comentarii W. McDonald

Chiar de la începutul epistolei se stabileşte legătura dintre Pavel şi Timotei. Asta nu înseamnă că Timotei l-a ajutat pe Pavel să redacteze Scrisoarea. El fusese alături de Pavel când el vizitase oraşul Filipi prima oară, deci era cunoscut de sfinţii de acolo. Acum Timotei se află cu Pavel apostolul, la începutul acestei scrisori.

Pavel era acum înaintat în vârstă (vezi Filimon 9), în timp ce Timotei era încă destul de tânăr. Astfel îi vedem pe reprezentantul senectuţii şi pe cel al tinereţii înjugaţi împreună în slujba Celui mai bun dintre stăpâni sau, cum se exprimă Jowett: „E o contopire a primăverii cu toamna; o armonizare a entuziasmului cu experienţa; a impulsului cu înţelepciunea; a nădejdii şi seninătăţii cu asigurarea deplină.”

Ambii sunt descrişi ca robi ai lui Isus Cristos. Ambii îl iubeau pe Stăpânul lor. Legăturile Calvarului i-au ataşat pe veci slujirii lor faţă de Mântuitorul.

Scrisoarea este adresată tuturor sfinţilor în Cristos Isus care sunt în Filipi, împreuna cu episcopii şi diaconii. Termenul toţi apare destul de frecvent în această epistolă, căci Pavel era plin de dragoste şi preocupare pentru toţi copiii Domnului.

Sfinţii în Cristos Isus care sunt în Filipi descrie poziţia dublă deţinută de credincioşi: Cât priveşte statutul lor spiritual, ei au fost puşi deoparte de Dumnezeu în Cristos Isus. Dar în ce priveşte poziţia lor geografică, ei se aflau la Filipi. Cu alte cuvinte, se aflau în două locuri simultan!

Apoi apostolul menţionează cuvintele episcopi şi diaconi. Episcopii erau presbiterii sau supraveghetorii din adunare - cei care aveau în grija lor pastorală turma lui Dumnezeu, conducând-o, prin pilda lor evlavioasă. Pe de altă parte, diaconii erau slujitorii bisericii care se ocupau mai cu seamă de problemele materiale, cum ar fi finanţele, etc.

Nu existau decât aceste trei grupuri în cadrul bisericii: sfinţii, episcopii şi diaconii! Căci dacă ar fi existat şi un „cleric" peste credincioşii din Filipi, Pavel l-ar fi amintit. Dar iată că el se referă doar la episcopi (deci, plural) şi la diaconi (de asemenea la plural).

Aici avem o remarcabilă imagine a simplităţii vieţii bisericii, în epoca ei primară. Sfinţii sunt menţionaţi primii, apoi călăuzele lor spirituale iar la urmă slujitorii lor vremelnici. Şi atât!

În cadrul salutului său caracteristic, Pavel le doreşte sfinţilor har... şi pace. Primul termen nu reprezintă atât de mult harul dăruit unui păcătos la convertirea sa, cât harul pe care trebuie să-l obţină în permanenţă de la tronul de har, care să-l ajute ori de câte ori are nevoie de el (Evrei 4:16). Tot aşa, pacea care le-o doreşte Pavel nu este atât de mult pacea cu Dumnezeu, pe care oricum ei o aveau deja, cât pacea lui Dumnezeu, care se obţine prin rugăciune şi mulţumire (Filipeni 4:6,7).

Ambele binecuvântări se capătă de la Dumnezeu Tatăl nostru şi Domnul Isus Cristos. Apostolul îl onorează pe Fiul în egală măsură cu Tatăl (Ioan 5:23). Pentru Pavel nu există nici o îndoială că Isus Cristos este Dumnezeu.

Acum Pavel izbucneşte într-o cântare de mulţumire. Dar asta nu e o noutate pentru apostol. Zidurile închisorii din Filipi răsunau de cântările intonate de Pavel şi Sila, cu ocazia primei lor vizite în acel oraş. Când Pavel aşterne în scris aceste cuvinte, el se află probabil la Roma - unde continuă să cânte „cântece de seară”. Neînvinsul Pavel! Toată amintirea privitoare la filipeni i-a umplut inima de un val de mulţumire, întrucât nu numai că aceşti credincioşi erau copiii lui în credinţă, ci, în multe privinţe, se dovediseră o biserică model.

În toate rugăciunile, el a făcut cereri pentru filipeni, cu bucurie. Pentru el era o adevărată desfătare să se roage pentru ei, acest lucru nefiindu-i o povară. Din acest pasaj şi din multe alte scrieri ale lui Pavel aflăm că el era un om al rugăciunii - ceea ce ne face să încetam de a mai căuta motive suplimentare menite să explice de ce s-a folosit Dumnezeu de el într-o măsură atât de mare. Dacă ţinem seama de amploarea călătoriilor sale şi de sumedenia de creştini cu care a făcut cunoştinţă pe parcurs, rămânem uimiţi să constatăm ce legături strânse şi personale a păstrat apostolul cu ei, interesându-se de soarta fiecăruia în parte.

Motivul concret al mulţumirilor lui Pavel din acest verset l-a constituit părtăşia lor în răspândirea evangheliei din prima zi şi până acum. Prin părtăşie s-ar putea înţelege şi asistenţă financiară, dar negreşit şi ajutor în rugăciune şi devotamentul loial pentru răspândirea „veştii bune". Când Pavel spune prima zi, e normal să ne gândim dacă temnicerul în cauză mai trăia, când a fost citită scrisoarea aceasta în auzul adunării de la Filipi. Dacă răspunsul e afirmativ, amintirea acestor clipe de la început, când Pavel l-a prezentat pe noul convertit credincioşilor din Filipi, va fi atins în mod special coarda inimii sale.

Gândindu-se la startul bun pe care l-au făcut credincioşii în viaţa lor de credinţă, Pavel este încrezător că Dumnezeu va duce la bun sfârşit buna lucrare începută în ei.

„Lucrarea începută de El, în bunătatea Sa, Braţul tăriei Sale o va duce la bun sfârşit; Făgăduinţa Lui este Da şi Amin, Ce nu va da greş niciodată.”

Augustus M. Toplady

Buna lucrare se referă probabil la mântuirea lor sau la participarea lor activă la răspândirea evangheliei.

Ziua lui Isus Cristos se referă la vremea revenirii Sale, pentru a-i duce cu El, acasă în cer, pe copiii Lui, aici fiind cuprins probabil şi Scaunul de Judecată al lui Cristos, când va fi trecută în revistă slujirea noastră pentru El şi ni se vor împărţi răsplăţile.

Pavel se simte îndreptăţit să mulţumească pentru filipeni. În inima lui el păstrează amintiri scumpe despre ataşamentul lor faţă de el, şi când a fost la proces, şi când a stat în închisoare sau a călătorit întru apărarea şi confirmarea evangheliei. Apărarea evangheliei se referă la slujba de a răspunde criticilor, în timp ce confirmarea evangheliei înseamnă consolidarea mesajului în inimile celor care sunt deja credincioşi. W. E. Vine spune: „Pe de o parte, evanghelia are darul de a-i răsturna pe duşmani, iar pe de alta de a-i întări pe amicii ei.”

Harul de aici înseamnă tărie nemeritată, pe care Dumnezeu ne-o dăruieşte pentru a putea duce la capăt lucrarea Domnului, chiar atunci când suntem confruntaţi cu împotriviri înverşunate.

Amintirea colaborării lor fidele îl face pe apostol să dorească să fie din nou cu ei. El îl ia pe Dumnezeu ca martor al dorului fierbinte ce-l mistuie pe apostol după ei, cu o dragoste nespusă în Cristos Isus. Expresia de dragoste a apostolului Pavel este cu atât mai remarcabilă cu cât ne amintim că el se născuse evreu, dar acum se adresa unor ne-evrei. Harul lui Dumnezeu surpase zidul de vrăjmăşie străveche - şi unii, şi alţii fiind acum una în Cristos.

Mulţumirile fac acum loc rugăciunii. Va cere oare Pavel ca lor să li se dăruiască bogăţii, mângâieri sau scutirea de necazuri? Nicidecum, ci el se roagă ca dragostea lor să crească încontinuu, în cunoaşterea deplină şi în orice pricepere. Scopul principal al vieţii creştine este să-L iubim pe Dumnezeu şi să ne iubim aproapele. Dar dragostea nu este doar o chestiune de emoţii. În slujirea eficientă pentru Domnul, noi trebuie să recurgem la inteligenţa noastră, făcând uz de pricepere (discernământ). Altfel eforturile noastre s-ar putea dovedi zadarnice. Prin urmare, Pavel se roagă acum nu numai ca filipenii să continue să manifeste dragostea creştină, ci şi ca dragostea lor să se exprime în deplina cunoştinţă şi pricepere.

Dragostea astfel iluminată îi va învrednici să discernă toate lucrurile care sunt mai alese. În toate domeniile vieţii, unele lucruri sunt bune, în vreme ce altele sunt „şi mai bune". Cele bune sunt adesea duşmanele celor mai bune. Pentru a sluji cu eficienţă, trebuie făcută această importantă distincţie.

Dragostea astfel luminată îi va învrednici şi să evite lucrurile discutabile sau cele de-a dreptul greşite. Pavel vrea ca ei să fie sinceri (prin derivare, termenul tradus prin „sincer" (eilikrines) înseamnă „neamestecat" sau poate „protejat de soare". Dacă se acceptă sensul acesta, atunci are acelaşi sens ca termenul englez: „sincere" (adică „fără ceară"). Un sculptor cinstit va dălţui până când va reuşi să îndepărteze cusurul din statuia de marmură, pe când unul „nesincer" va acoperi imperfecţiunea cu ceară. Dar prin expunerea la soare, ceara din acea statuie s-ar topi, scoţând la iveală încercare de muşamalizare a sculptorului) adică curaţi, total transparenţi şi fără vină, având în vedere ziua lui Cristos. A fi fără vină nu înseamnă a fi fără păcat, căci cu toţii săvârşim păcate. Dar o persoană fără vină este cea care îşi mărturiseşte păcatul, se lasă de el şi îşi cere iertare de la cei cărora le-a greşit, restituind, ori de câte ori posibil, lucrul luat sau îndreptând răul pricinuit.

Ziua lui Cristos, cum este cea din versetul 6, se referă ia Răpire şi la judecata faptelor credinciosului ce va urma după aceea.

Ultima cerere din rugăciunea apostolului îi vrea pe creştini să fie umpluţi cu roadele neprihănirii, adică cu roadele produse de neprihănire sau cu toate virtuţile creştine care alcătuiesc o viaţă neprihănită. Sursa acestor virtuţi este Isus Cristos iar obiectul lor este slava şi lauda lui Dumnezeu. Această cerere a lui Pavel constituie o paralelă fidelă a cuvintelor de la Isaia 61:3: „ca să fie numiţi pomi ai neprihănirii (fiind umpluţi cu roadă neprihănirii), un răsad al Domnului (care este prin Isus Cristos), ca El să fie slăvit (spre slava şi lauda lui Dumnezeu.)"

„Cuvântul «roadă»" scrie Lehman Strauss, „...este strâns asociat cu relaţia noastră cu Cristos şi ceea ce aşteaptă El de la noi. Ramurile unei vițe de vie sunt rânduite să dea rod."

Rugăciunea s-a încheiat în continuare, Pavel repetă binecuvântările sau binefacerile, ce decurg din întemniţarea sa. Jowett numeşte acest fragment: „The Fortune of Misfortune" (aproximativ: „fericirea nefericirii", n.tr.).

Apostolul vrea ca fraţii sa ştie că lucrurile care i s-au întâmplat, adică procesul şi întemniţarea sa, au dus la înaintarea evangheliei, mai degrabă decât la împiedicarea ei, cum ar fi fost poate de aşteptat. Este un alt exemplu minunat al modului în care Dumnezeu răstoarnă planurile rele ale demonilor şi ale oamenilor, făcând să triumfeze chiar aparenta tragedie, din cenuşă răsărind o frumuseţe de mare preţ. „Omul cu răutatea lui, dar peste toate triumfă calea lui Dumnezeu!"

Mai întâi de toate, lanţurile lui Pavel s-au arătat că sunt în Cristos, adică mulţi au ajuns să cunoască că el a fost întemniţat ca urmare a mărturiei sale pentru Cristos, iar nu ca răufăcător sau infractor.

Motivul real al lanţurilor sale a ajuns să fie cunoscut în tot pretoriul şi în alte locuri.

Prin pretoriu se înţelege fie:

(1) Întreaga gardă pretoriană, unde locuia împăratul, fie

(2) Întregul pretoriu propriu-zis. Pretoriul era palatul, cuprinzând, în accepţiunea de aici, şi locuitorii săi. În orice caz, Pavel spune că întemniţarea lui a slujit de mărturie reprezentanţilor puterii romane imperiale, unde se afla el, cum arată şi T. W. Drury:

„Însuşi lanţul, pe care reprezentantul Romei îl nituia acum pe braţul distinsului deţinut, îi asigura apostolului un auditoriu, putându-i vorbi acestui om despre suferinţa dusă până la capăt a lui Cristos, urmând ca acesta să poată, poate chiar a doua zi, să ducă mai departe mesajul, ajungând chiar înaintea împăratului Nero."

Un al doilea rezultat favorabil al întemniţării lui Pavel l-a constituit faptul că alţi creştini au fost îmbărbătaţi să-L mărturisească cu şi mai mare neînfricare pe Domnul Isus. Persecuţiile au adesea efectul de a transforma credincioşi molcomi şi timizi în martori neînfricaţi.

Motivul din inima unora era gelozia şi rivalitatea. Ei îl predicau pe Cristos din invidie şi spirit de ceartă. Alţii însă erau animaţi de motive sincere şi curate, predicându-L pe Cristos din bunăvoinţă, în efortul sincer de a-l ajuta pe apostol.

Predicatorii geloşi credeau că dacă procedau astfel puteau să îngreuneze şi mai mult soarta apostolului la puşcărie. Mesajul lor era bun, nu însă şi temperamentul. E trist să constatăm că slujirea creştină se poate face uneori cu energia firii vechi, din motive care ţin de lăcomie, ceartă, mândrie şi invidie. Asta ne învaţă că trebuie să veghem asupra motivelor care ne determină să-L slujim pe Domnul. Nu avem voie să-L vestim pe Cristos din dorinţa de a ne afişa pe noi înşine, de a promova interesele unei secte religioase sau din dorinţa de a-i învinge pe alţi creştini.

Iată un bun exemplu al necesităţii de a exercita dragostea, în cunoştinţă de cauză şi cu pricepere.

Alţii predicau evanghelia din dragoste sinceră şi curată, ştiind că Pavel era hotărât să apere evanghelia. În slujirea lor nu era nici un lucru egoist, sectar sau neomenos. Ei ştiau foarte bine că Pavel fusese întemniţat datorită poziţiei ferme luate de el în favoarea evangheliei. Şi astfel ei erau hotărâţi să continue lucrarea, în timpul detenţiei sale.

Pavel refuză să se lase doborât de motivele greşite care-i animă pe unii. Cristos este vestit de ambele grupuri; or, asta îi provoacă apostolului o mare bucurie. Este demn de notat că, în asemenea împrejurări dificile, Pavel nu dă semne de auto-compătimire, nici nu caută să fie oblojit de alţii, ci este plin de bucuria Domnului, încurajându-i pe cititori să se bucure şi ei.

Perspectivele sunt, într-adevăr, încurajatoare. Apostolul ştie că întreg cursul evenimentelor va conduce la izbăvirea lui. Izbăvire (în KJV „mântuire") nu înseamnă aici mântuirea sufletului lui Pavel, ci eliberarea din închisoare. Mijlocul de care se va folosi Dumnezeu pentru a-l elibera din închisoare va fi rugăciunea filipenilor şi slujba sau ajutorul Duhului lui Isus Cristos. Ce remarcabilă este importanţa pe care o acordă Pavel rugăciunilor unei mici cete de credincioşi! El îi vede suficient de puternici pentru a putea zădărnici planurile şi forţa înfricoşătoare a Romei. Şi aşa şi este: creştinii pot influenţa destinul unor naţiuni, schimbând cursul istoriei, prin rugăciune.

Prin ajutorul Duhului lui Isus Cristos - adică prin puterea Duhului Sfanţ, manifestată în interesul lor, prin acea tărie pe care Duhul i-o va pune la dispoziţie. În general, sintagma se referă la „nemărginitele resurse pe care le asigură Duhul, ca să-i învrednicească pe credincioşi să rămână statornici, indiferent de împrejurările prin care trec.”

Gândindu-se la rugăciunile creştinilor şi la ajutorul Duhului Sfânt, apostolul şi-a exprimat dorinţa fierbinte şi nădejdea că niciodată nu va fi dat de ruşine, ci că întotdeauna va avea o mărturie energică şi neînfricată pentru Cristos.

Şi, indiferent de rezultatul procesului - fie că va fi eliberat, fie că va fi dat la moarte - dorinţa lui arzătoare era ca Cristos să fie preamărit în trupul lui. A preamări nu înseamnă a-L face pe Cristos mai mare, căci El este deja mare şi nimic nu L-ar putea face mai mare. Ci „a preamări" înseamnă a face ca Cristos să fie stimat sau lăudat de alţii. Guy King arată cum poate fi preamărit Cristos de trupurile noastre, în viaţa de acum:

„...preamărit de buze care Îi aduc o mărturie fericită; preamărit de mâini angajate în slujirea Sa, cu scumpătate: preamărit de picioare gata oricând să-I facă comisioane; preamărit de genunchi încovoiaţi de bunăvoie în rugăciune, pentru împărăţia Lui; preamărit de umeri gata să poarte poverile altora, cum şi ale lor sunt purtate de alţii.”

Cristos poate fi preamărit în trupurile noastre şi prin moarte - adică prin trupuri istovite, mistuite sau consumate în slujba Sa; prin trupuri străpunse de sulițe cumplite; prin trupuri sfâşiate de pietre sau arse pe rug.

Iată, aşadar, esenţa filozofiei de viaţă a lui Pavel: El nu trăia pentru bani, faimă sau plăceri. Ţelul vieţii lui era să-L iubească, să I se închine şi să-L slujească pe Domnul Isus. El dorea ca viaţa lui să fie aidoma vieţii lui Cristos. El dorea ca Mântuitorul să-Şi trăiască viaţa prin el.

A muri este un câştig, pentru că a muri înseamnă a fi cu Cristos şi „ca El" pe veci. Înseamnă a-L sluji pe El cu o inimă ce nu mai păcătuieşte, cu picioare ce nu se mai abat de la calea cea dreaptă. În mod obişnuit, nu considerăm moartea un câştig. Trist e că azi pare să ne domine concepţia: „a trăi e un mare câştig pe acest pământ iar a muri înseamnă a pierde acest câştig.” Dar, arată Jowett: „Pentru apostolul Pavel, moartea nu era o trecere sumbră, în care tot ce avem noi mai de preţ putrezeşte şi se strică dintr-odată, ci un loc de dulce tranziţie, «o cale acoperită, ce conduce spre lumină»”

Dacă voia lui Dumnezeu este ca Pavel să mai trăiască o vreme în trup, atunci asta va însemna pentru el posibilitatea de a lucra cu roade. Căci el va putea să-i ajute în continuare pe copiii Domnului. El era confruntat însă cu o alternativă dificilă, trebuind să decidă dacă trebuie să meargă la Mântuitorul, pe care îl iubea atât de mult, sau să mai rămână pe pământ, în slujba Domnului - variantă care îl interesa în egală măsură. Deci nu ştia ce trebuie să aleagă.

A fi strâns din două părţi înseamnă a fi obligat să decidă între două alternative foarte dificile - una, de a merge acasă, în patria cerească, iar a doua de a mai zăbovi pe pământ, ca apostol al lui Isus Cristos.

Pavel ardea de nerăbdare să se mute în cer, pentru a fi cu Cristos, această alternativă fiind mult mai de dorit. Dacă s-ar fi gândit doar la interesele lui, atunci negreşit pe asta ar fi ales-o.

Observaţi că Pavel nu credea în teoria somnului sufletului, ci era convins că atunci când are loc decesul, creştinul e dus în prezenţa lui Cristos, bucurându-se în mod conştient de El. Ce ridicol ar fi ca apostolul să spună: „A trăi este Cristos; a dormi este un câştig” Sau: „A pleca şi a dormi este cu mult mai bine”! Termenul „somn” e folosit în Noul Testament cu referire la trupul credinciosului când intervine moartea (1Tesaloniceni 4:14), şi niciodată cu referire la sufletul lui. Ideea adormirii sufletului este o pură născocire.

Observaţi şi faptul că moartea nu trebuie confundată cu venirea Mântuitorului. Când are loc moartea noi mergem la El, pe când la Răpire, El va veni la noi.

Pentru filipeni, era mai de folos ca Pavel să mai rămână pe pământ un timp. Nu putem să nu rămânem impresionaţi de altruismul acestui om, cu o inimă atât de mare, care nu se gândeşte la tihna sau la confortul său, ci doar la tot ce ar putea face să înainteze cauza lui Cristos şi bunăstarea copiilor Săi.

Fiind încredinţat de faptul că încă era nevoie de el pentru a-i îndruma pe sfinţi, a-i mângâia şi a-i îmbărbăta, Pavel ştia că nu va fi omorât, de data aceasta. De unde ştia? Noi credem că el trăia atât de aproape de Domnul, încât Duhul Sfânt putea să-i transmită aceste cunoştinţe. „Secretul Domnului este cu cei ce se tem de El” (Ps. 25:14, traducere după versiunea engleză, n.tr). Cei ce sunt ancoraţi adânc în Dumnezeu, petrecând timp îndelung în meditaţie şi în citirea cuvântului Lui, aud secrete care pentru alţii sunt acoperite de zgomotele lumii, de agitaţia şi trepidaţia vieţii. Ca să auzi, trebuie să fii aproape de El. Pavel era aproape.

Rămânând în trup, Pavel putea urmări în continuare propăşirea lor duhovnicească, sporindu-le bucuria de care aveau parte, punându-şi încrederea în Domnul.

Prin faptul că Pavel era lăsat să trăiască şi să slujească în continuare pe pământ, filipenii aveau motive suplimentare de a se bucura în Domnul, atunci când apostolul avea să-i viziteze din nou. Ne imaginăm cum îl vor fi îmbrăţişat şi sărutat credincioşii pe Pavel la revenirea sa la Filipi, lăudând şi slăvind pe Dumnezeu! Poate că îi vor fi spus: „Frate Pavel, ne-am rugat pentru tine, dar nu ne-am aşteptat să te mai vedem în viaţa de aici. Acum însă îl slăvim pe Domnul că ni te-a adus înapoi, teafăr!”

Aici Pavel adaugă un cuvânt de atenţionare: „Numai purtaţi-vă într-un chip vrednic de evanghelia lui Cristos” Creştinii trebuie să fie „Cristiani! - adică asemenea lui Cristos! Cetăţenii cerului trebuie să se poarte pe măsura înaltei chemări şi calităţi ce o deţin. Cu alte cuvinte, noi trebuie să trăim conformându-ne în practică realităţii de care beneficiem deja în ce priveşte poziţia noastră înaintea lui Dumnezeu, în Cristos.

Pe lângă acest îndemn la consecvenţă, apostolul face apel la statornicie. Concret, el doreşte ca, fie că va veni la ei personal, fie că va lipsi dintre ei, fie că va primi veşti despre ei, să ştie că ei rămân tari, uniţi în acelaşi duh, muncind cu râvnă pentru credinţa evangheliei, adică credinţa creştină. Creştinii sunt confruntaţi cu un vrăjmaş comun. Prin urmare, ei nu trebuie să se lupte între ei, ci să-şi unească forţele în lupta împotriva acestui duşman.

De asemenea, ei nu trebuie să se lase înspăimântaţi de vrăjmaşii evangheliei. Atitudinea neînfricată în faţa prigoanelor are un sens dublu. Mai întâi, acest curaj este un semn prevestitor al nimicirii pentru cei ce luptă împotriva lui Dumnezeu. În al doilea rând, este un semn de mântuire pentru cei ce înfruntă mânia vrăjmaşului. Mântuirea din acest verset e folosită probabil la timpul viitor, referindu-se la izbăvirea finală a sfântului, cu ocazia procesului său, şi la răscumpărarea trupului, dar şi a duhului şi sufletului său.

Filipenii nu trebuie să uite că este un privilegiu a suferi pentru Cristos şi a crede în El. Dr. Griffith John scrie că odată, când a fost înconjurat de o gloată de păgâni, fiind bătut, a dus mâna la faţă, constatând că este scăldată în sânge. „El a fost cuprins de un sentiment de exaltare extraordinară, bucurându-se că a fost socotit vrednic să sufere pentru Numele Lui" Nu este oare remarcabil să observăm că până şi suferinţa este ridicată de creştinism la un rang atât de înalt? Cu adevărat, până şi „ceea ce pare un fleac este cuprins de flăcările nemuritoare când intră în comuniune cu Nemărginirea." Crucea conferă demnitate şi înnobilează.

Legătura acestui verset cu cel anterior va fi înţeleasă mai bine dacă adăugăm cuvintele complementare: „întrucât sunteţi angrenaţi în". Vi s-a dat privilegiul de a suferi pentru Cristos, întrucât sunteţi angrenaţi în acelaşi gen de conflict pe care l-aţi văzut la mine, când eram la Filipi şi pe care aud că îl duceţi mai departe.

Dacă din acest verset nu exprimă îndoiala, ci e un instrument retoric. Versetul enumera patru mari considerente care ar trebui să-i facă pe credincioşi să se unească, trăind într-o stare de armonie şi cooperare. Apostolul spune, de fapt: Întrucât există atâta îmbărbătare în Cristos, întrucât dragostea Lui are o putere de convingere atât de mare, întrucât Duhul Sfânt ne strânge la o părtăşie atât de minunată şi întrucât există atâta duioşie şi îndurare în creştinism, noi ar trebui să fim în stare să ne înţelegem unii cu alţii, trăind în armonie şi fericire." F. B. Meyer descrie aceste patru motive majore:

1. Puterea de convingere a lui Cristos.

2. Grija şi duioşia pe care le transmite dragostea.

3. Împărtăşirea Duhului.

4. Omenie şi compasiune.

Este clar că apostolul lansează aici un apel la unitate bazat pe devotamentul comun faţă de Cristos şi pe posedarea comună a Duhului Sfânt. Având în vedere toate lucrurile pe care le au în comun în Cristos,

mădularele trupului Său ar trebui să aibă o unitate de scop, afecţiune, acord şi compasiune.

Dacă aceste argumente expuse de Pavel au găsit înţelegere între filipeni, atunci apostolul îi roagă stăruitor, ca pe baza lor, ei să-i împlinească bucuria. Până în acest punct, filipenii îi făcuseră multe bucurii apostolului. El nu neagă nici o clipă acest lucru, dar acum îi roagă să umple paharul bucuriei sale până la refuz. Acest lucru îl pot realiza având aceeaşi simţire, dragoste, suflet şi gând.

Să însemne asta că toţi creştinii trebuie să gândească şi să acţioneze la fel? Cuvântul lui Dumnezeu nu face niciodată o asemenea afirmaţie. Deşi se cuvine să fim de acord în privinţa marilor principii de bază ale credinţei creştine, este evident că în multe chestiuni minore va exista un spectru larg de opinii diferite. Uniformitatea şi unitatea nu sunt unul şi acelaşi lucru, căci putem avea unitate, fără uniformitate. Deşi s-ar putea să fim de acord în chestiuni minore, putem renunţa la propriile noastre opinii, atunci când nu este implicat nici un principiu major, în favoarea binelui altora.

A avea aceeaşi simţire (în engleză: aceeaşi minte) înseamnă a avea gândul sau mintea lui Cristos, a vedea lucrurile cum le-ar vedea El şi a răspunde cum ar răspunde El. A avea aceeaşi dragoste înseamnă a demonstra aceeaşi dragoste pe care ne-a arătat-o şi Domnul, o dragoste ce nu s-a uitat la preţ. A avea acelaşi suflet (în engleză: a fi de acelaşi acord) înseamnă a lucra împreună în armonie în scopul atingerii unui ţel comun. În fine, a avea acelaşi gând înseamnă a acţiona unit, pentru a demonstra că mintea sau gândirea lui Cristos este cea care ne călăuzeşte acţiunile.

Absolut nimic nu trebuie făcut din ambiţie egoistă sau din slavă deşartă, întrucât aceştia sunt doi dintre duşmanii cei mai mari ai unităţii în rândurile copiilor lui Dumnezeu. Ambiţia egoistă este dorinţa de a fi numărul unu, indiferent de cost. Iar slava deşartă se referă la mândrie sau la afişaj, la orgoliu şi aroganţă. Ori de câte ori veţi întâlni oameni interesaţi în a-şi aduna în jurul lor o clică sau în a-şi promova propriile lor interese, acolo se află negreşit germenii disensiunilor şi dezbinărilor. Remediul se găseşte în ultima parte a versetului: în smerenie fiecare să privească pe altul mai presus de el însuşi. Asta nu înseamnă că trebuie să considerăm că nişte criminali au caracter moral mai bun decât al nostru, ci, mai degrabă, că trebuie să trăim pentru alţii în mod altruist, punând interesele lor mai presus de ale noastre. Este uşor să citim un îndemn ca acesta în cuvântul lui Dumnezeu, dar cu totul altul să apreciem semnificaţia sa adevărată şi punerea sa în practică. A-i stima pe alţii şi a-i considera mai buni decât pe noi înşine este un concept cu totul străin minţii omeneşti. Prin urmare, nu vom reuşi să aplicăm acest principiu divin cu propriile noastre forţe. Numai atunci când suntem umpluţi şi împuterniciţi de Duhul Sfânt vom putea să-l aplicăm în practică.

Leacul pentru necazurile şi certurile existente între copiii lui Dumnezeu este de a te preocupa mai mult de interesele altora, decât de lucrurile din propria ta viaţă. În sens foarte real, termenul alţii formează cheia acestui capitol. Doar în măsura în care ne dăruim viaţa în slujirea devotată pentru alţii, ne vom ridica deasupra frământărilor egoiste ale oamenilor.

„Alţii, Doamne, da, alţii, Acesta să-mi fie motoul! Ajută-mă pentru alţii să trăiesc, Ca astfel să pot trăi ca Tine.”

Charles D. Meigs

Să aveţi în voi gândul acesta, care era şi în Cristos Isus. Pavel le va prezenta, în continuare, filipenilor pilda lui Isus Cristos. Ce fel de atitudine a manifestat El? Ce a caracterizat comportarea Sa faţă de alţii? Guy King a descris foarte bine gândul - sau mintea - Domnului Isus, după cum urmează:

(1) mintea altruistă;

(2) mintea jertfitoare;

(3) mintea slujitoare.

„Domnul Isus S-a gândit mereu la alţii. El n-a vărsat nici o lacrimă pentru propriile întristări, ci a sângerat doar de dragul meu.”

Charles H. Gabriel

Când citim că Cristos Isus avea chipul lui Dumnezeu, aflăm că El a existat din veşnicia veşniciilor ca Dumnezeu. Asta nu înseamnă doar faptul că S-a asemănat cu Dumnezeu, ci că El este Dumnezeu, în cel mai adevărat sens al cuvântului.

Totuşi n-a socotit ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu. Aici este extraordinar de important să facem distincţie între egalitatea personală şi poziţională cu Dumnezeu. Cât priveşte Persoana Sa, Cristos întotdeauna a fost, este şi va fi egal cu Dumnezeu, căci Lui I-ar fi imposibil să renunţe la aceasta. Dar El nu a considerat această poziţie drept un lucru la care să ţină morţiş. Când o lume pierdută a trebuit să fie răscumpărată, El a fost gata să renunţe la egalitatea Sa poziţională cu Dumnezeu - la toate bucuriile şi desfătările cerului. El nu le-a considerat ca pe ceva de apucat şi reţinut, indiferent de împrejurări.

Astfel El a fost dispus să îndure împotrivirea păcătoşilor faţă de El. Dumnezeu Tatăl nu a fost niciodată scuipat şi bătut sau răstignit. În acest sens, Tatăl a fost mai mare decât Fiul - nu mai mare decât Persoana Sa, ci, mai degrabă, cu referire la poziţia Sa şi maniera în care a trăit. Isus a exprimat acest gând la Ioan 14:28: „Dacă M-aţi iubi, v-aţi bucura că v-am spus: «Mă duc la Tatăl», pentru că Tatăl Meu este mai mare decât Mine.” Cu alte cuvinte, ucenicii trebuiau să se fi bucurat când au aflat că El se duce acasă, în cer. Cât timp a fost pe pământ, El a fost maltratat şi lepădat, aflându-se astfel în împrejurări mai umile decât Tatăl Său. În acest sens, Tatăl Lui a fost mai mare. Dar când S-a întors în cer, El a fost egal cu Tatăl, atât în împrejurările Sale, cât şi în Persoana Sa, după cum explică şi Gifford:

„Astfel, nu natura sau esenţa ci modul existenţei este descris în a doua propoziţie a frazei („nu a considerat ca un lucru de apucat să fie egal cu Dumnezeu”); şi un mod de existenţă poate fi schimbat cu altul, deşi natura esenţială rămâne neschimbată. Să luăm chiar exemplul oferit de Sfântul Pavel la 2Corinteni 8:9: „Deşi a fost bogat, totuşi de dragul vostru El S-a făcut sărac, pentru ca voi, prin sărăcia Lui, să deveniţi bogaţi.” Aici, în fiecare caz există o schimbare a modului de existenţă, dar nu şi a naturii. Când un om sărac devine bogat, modul lui de existenţă se schimbă, dar nu şi natura lui ca om. Tot aşa este şi cu Fiul lui Dumnezeu: de la modul Său de existenţă bogată şi slăvită, ce era o manifestare adecvată a naturii Sale divine, El a coborât, de dragul nostru, în ce priveşte viaţa omenească, la modul de existenţă, infinit mai de jos şi mai sărac pe care şi l-a asumat odată cu natura de om.”

Ci S-a dezbrăcat de Sine. Imediat se ridică, în acest punct, întrebarea: „De ce S-a dezbrăcat Domnul Isus?”

Când răspundem la această întrebare, trebuie să fim cu mare băgare de seamă, întrucât încercările oamenilor de a defini această „dezbrăcare” sau, mai precis, „golire de Sine”, au sfârşit adesea prin a-L deposeda pe Cristos de atributele Dumnezeirii Sale. Aşa, de pildă, unii spun că atunci când Domnul Isus S-a aflat pe pământ, nu a mai dispus de a tot-ştiinţa şi atotputernicia Sa. Că nu Se mai afla în toate locurile în orice clipă. Ei susţin că Domnul ar fi renunţat de bunăvoie la aceste atribute ale Dumnezeirii, când a luat chip de Om, venind în lume. Unii merg până acolo încât spun că El a fost supus limitărilor proprii fiinţei umane, că ar fi devenit supus greşelilor şi că ar fi acceptat opiniile şi miturile care circulau în vremea Sa!

Noi respingem categoric asemenea opinii. Domnul Isus nu a renunţat la nici unul din atributele Dumnezeirii Sale, când a venit în lume.

Ci El a fost şi atunci a tot-ştiutor.

A fost şi atunci omniprezent şi

A fost şi atunci omnipotent.

Ceea ce a făcut El însă a fost să Se dezbrace de egalitatea poziţională cu Dumnezeu, învăluindu-şi Dumnezeirea în trupul de carne umană. Deşi ascunsă, gloria era în continuare prezentă şi de câteva ori a ieşit la iveală, ca în cazul Schimbării la Faţă. Nu a existat însă nici o clipă din viaţa Sa pământească în care El să nu fi posedat toate atributele Dumnezeirii.

El a pus deoparte divina Lui strălucire, Dumnezeirea ascunzând-o cu un văl de lut. Şi în acea îmbrăcăminte, Minunata Sa iubire Şi-a etalat-o, Refăcând ce, de altfel, niciodată nu pierduse.

După cum am arătat, trebuie să fim cu mare băgare de seamă când explicăm cuvintele: „S-a dezbrăcat (s-a golit) de Sine." Metoda cea mai puţin riscantă este să lăsăm înseşi cuvintele din verset să ne dea explicaţia. Ei S-a dezbrăcat de Sine, luând chip de rob şi făcându-se asemenea oamenilor. Cu alte cuvinte, S-a golit pe Sine, Îmbrăcându-se cu ceea ce nu avusese în prealabil: umanitatea Sa. El nu S-a dezbrăcat de Dumnezeirea Sa, ci doar S-a detaşat de locul pe care îl ocupa în cer - dar şi de acesta doar pentru un timp.

Dacă ar fi fost doar un om, nu ar fi fost vorba de nici o golire. Căci noi nu ne golim de faptul că ne-am născut pe lumea aceasta. Dar pentru ca Dumnezeu să poată deveni Om, a fost nevoie de această detaşare sau golire de Sine, pe care numai Dumnezeu o putea realiza.

Luând chip de rob. Întruparea şi viaţa Mântuitorului ar putea fi rezumate în cuvintele minunate de la Ioan 13:4: „Isus... S-a dezbrăcat de hainele Lui, a luat un ştergar şi S-a încins cu el.” Ştergarul sau şorţul este simbolul slujirii, ce-i caracteriza pe sclavi. Tot aşa Domnul nostru binecuvântat S-a folosit de el, pentru că Isus nu a venit să I se slujească, ci El însuşi să slujească şi să-Şi dea viaţa ca preţ de răscumpărare pentru mulţi" (Matei 20:28). Dar să ne oprim puţin asupra acestor cuvinte, pentru a relua firul gândurilor din acest pasaj. Între sfinţii de la Filipi existau disensiuni. Pavel îi îndeamnă să-şi însuşească modul de a gândi al lui Cristos. Argumentarea în acest punct ar consta, pe scurt, din faptul că dacă creştinii sunt dispuşi să ocupe locul umil, de slujire a altora, de dăruire a vieţii în slujba altora, atunci nu vor mai fi certuri. Oamenii care sunt dispuşi să moară pentru alţii în general nu se vor certa cu aceştia.

Cristos a existat din totdeauna, dar a venit în lume asemenea oamenilor, respectiv „ca Omul adevărat." Umanitatea Domnului este la fel de reală ca Dumnezeirea Sa. El este Dumnezeul cel adevărat şi Omul cel adevărat. Ce taină se ascunde în aceste cuvinte - taină pe care nici o minte creată nu va putea s-o înţeleagă vreodată pe deplin!

Fiecare secţiune din acest pasaj descrie profunzimea tot mai mare a umilirii preaiubitului Fiu al lui Dumnezeu. Astfel, nu numai că El a fost dispus să lase slava cerului, nu numai că S-a dezbrăcat de Sine, luând chip de rob şi devenind Om, ci, după cum citim aici, S-a smerit! Cu alte cuvinte, nu a fost adâncime la care să nu Se coboare El, pentru a putea mântui sufletele vinovate. Binecuvântat fie slăvitul Său nume, în veci vecilor!

S-a smerit prin faptul că S-a făcut ascultător până la moarte. Asta e minunat în ochii noştri, că El a ascultat, chiar atunci când această ascultare L-a costat însăşi viaţa Sa. Ascultător până la moarte înseamnă că a ascultat până la capăt. Cu adevărat El a fost Neguţătorul care s-a dus şi a vândut tot ce avea, pentru a cumpăra mărgăritarul de mare preţ (Matei 13:46).

Şi încă moarte de cruce. Moartea prin răstignire a fost cea mai ruşinoasă formă de execuţie - comparabilă, într-o anumită măsură, deşi mult mai gravă şi mai dureroasă decât spânzurătoarea, scaunul electric sau camera de gazare, pedepse rezervate azi numai în cazul celor găsiţi vinovaţi de omor. Ei bine, aceasta a fost moartea rezervată Celui care reprezenta întruchiparea perfectă a Cerului, când a venit pe lume. Lui nu I s-a permis să moară de moarte naturală, în pat. După cum nu a murit în mod accidental, ci a trebuit să moară o moarte ruşinoasă, pe cruce.

În acest punct intervine o schimbare bruscă. Versetele anterioare descriu ceea ce a făcut Domnul Isus. El a urmat calea renunţării de Sine. El nu a umblat după faimă, ci S-a smerit.

Dar acum atenţia ne este îndreptată spre ceea ce a făcut Dumnezeu. Dacă Mântuitorul S-a smerit pe Sine, şi Dumnezeu L-a înălţat foarte sus şi I-a dat Numele care este mai presus de orice nume. Dacă Şi-a plecat genunchii, slujindu-i pe alţii, Dumnezeu a decretat ca orice genunchi să se plece în faţa Lui.

Ce învăţăminte se desprind pentru filipeni şi pentru noi din acest pasaj? Întâi, faptul că drumul către cele de sus pare a fi îndreptat aici pe pământ în jos, adică spre slujire. Nu suntem chemaţi să ne înălţăm pe noi înşine, ci să-i slujim pe alţii, pentru ca Dumnezeu să ne poată înălţa, la vremea cuvenită.

Dumnezeu L-a înălţat pe Cristos, înviindu-L din morţi şi deschizând cerurile ca să-L primească înapoi, pentru Ca El să Se aşeze la dreapta Sa - Dumnezeu I-a dat Numele care este mai presus de orice nume.

Cercetătorii Scripturilor sunt împărţiţi în privinţa identităţii acestui nume. Unii spun că este numele (sus, care conţine şi numele Iehova. La Isaia 45:22,23 găsim decretul potrivit căruia orice genunchi se va pleca în faţa numelui lui Iehova (Dumnezeu).

Alţii sunt de părere că numele care este mai presus de orice nume ar fi doar o exprimare la figurat a locului de maximă supremaţie şi stăpânire din univers. Evident, ambele interpretări sunt valabile.

Dumnezeu a fost atât de mulţumit de lucrarea răscumpărătoare a lui Cristos, încât a hotărât ca orice genunchi să se plece în faţa Lui - şi al fiinţelor din ceruri, şi al celor de pe pământ şi de sub pământ. Asta nu înseamnă că toate fiinţele vor fi mântuite. Cei care nu-şi pleacă genunchiul de bună voie în faţa Lui, acum, vor fi forţaţi să şi-l plece într-o zi. Cei care nu vor să fie împăcaţi în ziua harului Său vor fi subjugaţi în ziua judecăţii.

În harul Său nespus de mare, Domnul a străbătut drumul ce duce la de la Betleem la Gheţimani şi apoi la Golgota. La rândul Lui, Dumnezeu îl va onora cu omagiu universal şi cu recunoaşterea universală a domniei Sale. Cei care au respins pretenţiile Sale vor recunoaşte într-o zi că au fost nechibzuiţi, că au greşit cumplit şi că Isus din Nazaret este, într-adevăr, Domnul slavei.

Înainte de a ne despărţi de acest pasaj minunat privitor la Persoana şi lucrarea Domnului Isus, trebuie să o spunem din nou că a fost prilejuit de o problemă minoră ce s-a ivit la biserica din Filipi. Pavel nu îşi propusese în acest punct să compună un tratat despre Domnul, încercând doar să corecteze duhul de egoism şi de partidă ce se manifestase la sfinţi. Gândul lui Cristos era ca starea lor să se îndrepte. Şi astfel observăm cum Pavel în orice situaţie Îl aduce pe Cristos. „Chiar atunci când se ocupă de chestiuni cât se poate de delicate, de dureroase sau de neplăcute,” scrie Erdman, „el ştie să prezinte adevărul în termeni atât de minunaţi încât acesta să pară un giuvaer de preţ într-un bulgăr de ţărână.”

După ce a prezentat pilda lui Cristos în culori atât de vii, apostolul este gata acum să ofere cititorilor îndemnul ce decurge din aceasta.

Filipenii totdeauna au fost ascultători, când Pavel era de faţă. Acum când nu mai era între ei, cu atât mai mult se impunea ca ei să ducă până la capăt mântuirea lor, cu frică şi cutremur. Din nou, am ajuns la un text din Scriptură asupra căruia există multe incertitudini. De la bun început însă trebuie să precizăm că Pavel nu propagă deloc ideea potrivit căreia mântuirea s-ar putea câştiga prin fapte. În toate scrierile sale, el a subliniat de repetate ori că mântuirea nu se capătă prin fapte, ci prin credinţa în Domnul Isus Cristos. Atunci care este sensul acestui verset?

1. O tălmăcire a versetului ar fi aceea că noi avem datoria de a duce până la capăt mântuirea pe care Dumnezeu a aşezat-o în noi. Dumnezeu ne-a dat viaţa veşnică în dar, dar noi trebuie s-o transpunem în practică, printr-o trăire sfântă.

2. Mântuirea din acest verset ar putea însemna rezolvarea problemei cu care se confruntau cei de la Filipi, adică certurile şi dezbinările ce făceau ravagii între ei. Apostolul le oferă aici remediul. Acum ei aveau datoria să aplice remediul, înarmându-se cu gândirea lui Cristos. Şi astfel ei vor duce până la capăt mântuirea lor, respectiv, soluţia de rezolvare a dificultăţilor lor.

Mântuirea din acest verset nu este mântuirea sufletului, ci izbăvirea de cursele care îl împiedică pe creştin să facă voia lui Dumnezeu. În mod similar, E. W. Vine descrie această mântuire ca fiind actuala experienţă totală de izbăvire de rău.

Mântuirea are multe sensuri în Noul Testament. Am remarcat deja că la 1:19 ea are sensul de izbăvire din închisoare. Iar la 1:28 se referă la mântuirea finală a trupurilor noastre de însăşi prezenţa păcatului. În orice situaţie, sensul trebuie căutat, cel puţin parţial, în funcţie de context. Noi credem că în pasajul acesta mântuirea înseamnă rezolvarea problemei care îi tulbura pe filipeni, adică certurile din mijlocul lor.

Acum Pavel le aminteşte că este posibil ca ei să ducă până la capăt mântuirea lor, pentru că Dumnezeu este Cel care lucrează în ei şi voinţa, şi înfăptuirea. Adică Dumnezeu este Cel care, de la bun început, pune în noi dorinţa de a face voia Lui. Apoi El ne dăruieşte şi puterea de a o duce la îndeplinire.

Din nou, avem aici minunata îngemănare a elementului divin cu cel uman. Într-un sens, noi suntem chemaţi să ne ducem la bun sfârşit mântuirea noastră. În alt sens, numai Dumnezeu este Cel care ne poate învrednici să facem acest lucru. Noi trebuie să ne facem partea, în timp ce Dumnezeu negreşit îşi va face partea. (Dar asta nu se aplică la iertarea păcatelor sau la naşterea din nou. Răscumpărarea este în întregime lucrarea lui Dumnezeu. Noi doar credem şi ne însuşim această răscumpărare.)

Împlinirea voii Sale, după buna Lui plăcere, trebuie să se facă fără cârtire şi fără şovăieli - „nu oricum, ci în mod triumfător." Asta pentru că atitudinea de cârtire şi şovăială duce la păcate şi mai grave.

Abţinându-ne de la cârteli şi ciorovăieli, noi putem fi fără prihană şi curaţi (adică sinceri şi fără vicleşug). A fi fără prihană înseamnă a nu ţi se putea aduce nici un reproş (vezi Daniel 6:4). O persoană fără prihană poate păcătui, dar acea persoană va cere iertare, va mărturisi şi va îndrepta răul comis, ori de câte ori este posibil. A fi fără prihană înseamnă aici a fi sincer şi fără dedesubturi.

Copiii lui Dumnezeu trebuie să fie fără vină în mijlocul unei generaţii stricate şi perverse. Prin trăirea unei vieţi neprihănite, copiii lui Dumnezeu strălucesc, ieşind în evidenţă cu cât este mai mare întunericul din jurul lor.

Asta îl determină pe Pavel să-i compare cu lumini aprinse în bezna nopţii. Cu cât este mai întunecată noaptea, cu atât mai strălucitoare va fi lumina. Creştinii sunt lumini sau purtători de lumină. Ei nu pot crea lumina, dar pot reflecta slava Domnului, pentru ca alţii să-L vadă pe Domnul în ei.

Ţinând sus Cuvântul vieţii. Ca lumini, noi strălucim, dar asta nu ne scuteşte de datoria de a mărturisi şi prin viu grai. Trebuie să existe o mărturie dublă: a vieţii şi apoi a buzelor noastre.

Dacă filipenii vor aduce la îndeplinire aceste îndatoriri, apostolul ştie că va avea motive să se mândrească cu ei în ziua lui Cristos. Cu alte cuvinte, el se simte răspunzător nu numai să se asigure că sufletele lor vor fi mântuite, ci şi ca fiecare om să fie înfăţişat înaintea lui Cristos desăvârşit (Coloseni 1:28).

Ziua lui Cristos se referă la perioada revenirii Sale şi la judecarea slujirii credinciosului (Filipeni 1:6,10). Dacă filipenii vor fi credincioşi în trudirea lor pentru Domnul, atunci lucrul acesta se va vedea în ziua aceea, demonstrând că slujirea lui Pavel nu a fost în zadar.

Apostolul recurge la o ilustraţie minunată pentru a descrie slujirea filipenilor şi a lui însuşi, împrumutând o imagine din practica atât de comună la evreii şi chiar la păgânii din vremea aceea, respectiv turnarea unei ofrande de băutură peste jertfa adusă.

Filipenii sunt cei ce aduc jertfa - spune Pavel. Iar jertfa este însăşi credinţa tor. Pavel însuşi este ofranda de băutură. Cu alte cuvinte, el ar fi fericit să fie turnat, prin martiraj, ca ofrandă de băutură peste jertfa şi slujirea credinţei lor, cum arată şi Williams:

„Apostolul compară jertfirea de sine şi energia filipenilor cu propria sa jertfire şi energie, preamărindu-le pe ale lor şi minimalizându-le pe ale sale. Şi filipenii, şi Pavel îşi jertfeau viaţa întru propăşirea evangheliei, dar apostolul consideră acţiunea lor drept jertfa cea mare, iar a lui doar o ofrandă de băutură, turnată peste această jertfa. Astfel, prin intermediul acestui limbaj figurat, de toată frumuseţea, apostolul abordează tema posibilei sale treceri în veşnicii, prin moartea de martir.”

Dacă acesta-i va fi sfârşitul pe acest pământ, apostolul nu are nici un regret, ci numai bucurie.

Din aceeaşi pricină, filipenii trebuie să se bucure împreună cu Pavel. Ei nu trebuie să privească posibilitatea martiriului lui Pavet ca pe o nenorocire, ci trebuie să-l felicite pentru că are parte de o intrare atât de triumfătoare în patria cerească.

Până în acest punct, Pavel a citat două pilde de iubire jertfitoare - a Domnului şi a lui. Ambii au fost gata să se jertfească până la moarte. Mai rămân două pilde de altruism: a lui Timotei şi a lui Epafrodit. Apostolul speră să-l poată trimite pe Timotei la Filipi, în viitorul apropiat, pentru ca acesta să fie îmbărbătat de veştile privitoare la ei.

Printre însoţitorii lui Pavel, Timotei ocupa un loc unic datorită grijii sale altruiste pentru starea spirituală a filipenilor. Pe nimeni altul nu-l putea trimite Pavel cu aceeaşi încredere. Ce recomandare înaltă, pentru o persoană atât de tânără ca Timotei!

Ceilalţi se angrenaseră în oceanul propriilor interese, fiind copleşiţi de grijile acestei vieţi, ne mai având timp pentru lucrurile lui Isus Cristos. Oare nu este acesta un mesaj foarte nimerit pentru noi, cei de azi, care trăim atât de robiţi de casele noastre, de frigiderele, de televizoarele şi de celelalte lucruri ale noastre? (vezi Luca 8:14).

Timotei este copilul apostolului în credinţă, cel care şi-a îndeplinit rolul cu adevărată credincioşie. Ei îi cunoşteau caracterul dovedit - adevărata lui valoare, faptul că, după cum un fiu îşi slujeşte tatăl, tot aşa şi Timotei l-a slujit pe Pavel în lucrarea de propovăduire a evangheliei.

Pentru că Timotei s-a dovedit pe sine în aşa manieră, Pavel a sperat să-l poată trimite la filipeni de îndată ce va fi aflat rezultatul apelului înaintat de el Cezarului. Negreşit acesta e sensul sintagmei folosite de apostol: de îndată ce voi vedea ce întorsătură vor lua lucrurile cu mine. El speră că apelul lui va avea câştig de cauză şi, prim urmare, va fi eliberat, pentru a-i putea vizita din nou pe filipeni.

În continuare vedem gândirea lui Cristos în Epafrodit. Nu putem şti dacă este vorba de aceeaşi persoană ca Epafras din Coloseni 4:12. Un lucru ştim, că Epafras locuia la Filipi şi era solul adunării de acolo.

Pavel îl defineşte în următorii termeni:

(1) fratele meu

(2) tovarăşul meu de lucru

(3) şi de luptă.

Primul titlu se referă la afecţiune, al doilea la muncă grea iar al treilea la conflict. Epafras era un om care era capabil să lucreze cu alţii, aceasta fiind neîndoios o trăsătură esenţială din viaţa şi slujirea creştină. Una este ca un credincios să lucreze independent, dirijând singur cursul tuturor lucrărilor, şi alta este ca un credincios să adopte lucrarea mult mai dificilă, de conlucrare cu alţii, de a fi „vioara a doua", de a nu se împotrivi deosebirilor individuale, de a-şi subordona propriile dorinţe şi opinii binelui colectiv. Să fim, prim urmare, conlucrători şi co-ostaşi!

În plus, Pavel îl defineşte drept: trimisul şi slujitorul vostru pentru nevoile mele - oferindu-ne prilejul de a cunoaşte altă faţetă a personalităţii sale, anume disponibilitatea de a se angaja în munca aşa-zisă „de jos". Mulţi oameni din vremea noastră vor să execute doar munci plăcute, ocupând doar funcţii publice, cu mare vază. Ce recunoştinţă trebuie să manifestăm faţă de cei ce-şi fac însă datoria, cuminţi şi liniştiţi, de cele mai multe ori în obscuritate! Efectuând această muncă grea, Epafrodit s-a smerit pe sine. Dar Dumnezeu l-a înălţat, consemnându-i slujirea plină de credincioşie la Filipeni capitolul 2, pentru ca toate generaţiile viitoare să poată lua cunoştinţă de ea.

Sfinţii îl trimiseseră pe Epafrodit să-i fie de ajutor lui Pavel - ceea ce a însemnat efectuarea unui drum de 126 km. În consecinţă, solul credincios s-a bolnăvit foarte tare, fiind pe moarte. El s-a îngrijorat foarte mult, nu atât pentru el însuşi, cât la gândul că sfinţii ar putea afla, reproşându-şi astfel că l-au trimis într-o călătorie atât de primejdioasă. Negreşit în Epafrodit vedem „o inimă altruistă prin excelenţă."

Mulţi creştini au obiceiul neinspirat de a discuta la nesfârşit despre bolile şi operaţiile prin care au trecut. De cele mai multe ori acest lucru e un simptom al a unor păcate ce ţin de manifestările eului: compătimire de sine, preocupare de sine şi afişare de sine!

Epafrodit fusese bolnav, şi foarte aproape de moarte, dar Dumnezeu a avut milă de el. Acest pasaj ne este de mare folos prin faptul că aruncă lumină asupra temei vindecării divine:

1. Mai întâi de toate, boala nu este întotdeauna rezultatul păcatului. Avem aici un om care s-a îmbolnăvit în cursul îndeplinirii cu credincioşie a îndatoririlor sale (vezi versetul 30), „Căci pentru lucrul lui Cristos a fost el aproape de moarte."

2. În al doilea rând, aflăm că nu este întotdeauna voia lui Dumnezeu să vindece instantaneu şi miraculos. Se pare că boala lui Epafrodit a fost de lungă durată iar refacerea sa treptată (vezi şi 2Timotei 4:20;3Ioan 2).

3. În al treilea rând, aflăm că vindecarea este un gest de îndurare din partea lui Dumnezeu, iar nu un lucru pe care să-l putem pretinde automat de la El, ca pe un drept.

Pavel adaugă că Dumnezeu a avut milă nu doar de Epafrodit, ci şi de el însuşi, ca să nu aibă întristare peste întristare. Apostolul avusese parte de destulă întristare în legătură cu întemniţarea sa. Dacă Epafrodit ar fi murit, întristarea lui ar fi sporit şi mai mult.

Acum, după ce Epafrodit s-a însănătoşit atât de frumos, Pavel l-a trimis înapoi cu şi mai multă bucurie, ştiind că filipenii se vor bucura să-l aibă din nou printre ei pe preaiubitul lor frate. Asta avea darul să micşoreze întristarea lui Pavel.

Nu numai că filipenii îl vor primi pe Epafrodit cu bucurie, dar îl vor şi stima pe acest om scump al lui Dumnezeu. Este o mare demnitate şi un privilegiu deosebit să fii angajat în slujirea Domnului. Sfinţii trebuie să acorde preţuire celor angajaţi în această slujbă, chiar atunci când aceştia sunt oameni din anturajul lor, cu care se cunosc foarte bine.

Aşa cum s-a arătat înainte, boala lui Epafrodit a fost legată direct de slujirea lui neobosită pentru Cristos. Acest lucru preţuieşte foarte mult în ochii Domnului. Este mai bine să te consumi pentru Cristos, decât să ruginești pentru El. Mai bine să mori în slujba lui Isus, decât să fii trecut în rândul statisticilor celor care mor răpuşi de diverse boli sau accidente.

Sugerează oare sintagma: „ca să împlinească ce lipsea slujbei voastre pentru mine" faptul că filipenii l-ar fi neglijat pe Pavel şi că, prin urmare, Epafrodit, ar fi făcut ceea ce trebuia să facă ei înşişi? Nu pare verosimilă această explicaţie, întrucât tocmai sfinţii de la Filipi au fost aceia care l-au trimis, din capul locului, pe Epafrodit la Pavel.

Noi credem că „ceea ce lipsea slujbei" se referă la incapacitatea lor de a-l vizita pe Pavel în persoană, datorită distanţei mari care îi despărţea de Roma. În loc să-i mustre, apostolul se mulţumeşte doar să afirme că Epafrodit a făcut, în calitatea de reprezentant al lor, ceea ce nu putuseră face ei în persoană.

Spunând: încolo, fraţii mei (în engleză: „în fine...) nu înseamnă că Pavel e pe punctul de a-şi încheia epistola. Sensul literal al termenului, care apare din nou la Filipeni 4:8, este: „Cât priveşte celelalte..."

El îi îndeamnă să se bucure în Domnul. Creştinul poate găsi întotdeauna bucurie adevărată în Domnul, indiferent în ce împrejurări s-ar afla. „Sursa tuturor cântărilor sale se află sus în cer." Nimic nu poate afecta bucuria lui, decât dacă mai întâi l-ar putea deposeda de Mântuitorul său. Or, acest lucru este imposibil. Fericirea naturală e afectată de durere, de întristare, de boli, de sărăcie şi de tragedii. Dar bucuria creştină se ridică cu mult peste toate talazurile vieţii. Dovada acesteia o găsim în acest îndemn lansat de Pavel din închisoare. Putem primi fără rezerve sfaturi de la un asemenea om!

Lui nu-i este greu să se repete faţă de filipeni, întrucât ştie că este spre binele lor. Dar cum se repetă? Revine el la sintagma anterioară, în care îi îndemna să se bucure în Domnul? Sau repetiţia se referă la versetele următoare, în care îi previne cu privire la pericolul iudaizatorilor? Noi credem că varianta din urmă este cea valabilă. De trei ori în versetul 2 el foloseşte termenul „Păziţivă". Lui nu-i este greu să recurgă la această repetiţie, ce pentru ei este o pavăză bună.

Ei trebuie să se păzească de câini... de lucrătorii răi şi de mutilare. Toate trei sintagmele se referă probabil la acelaşi grup de oameni: la învăţătorii falşi, care căutau să-i supună pe creştini legilor iudaismului, propovăduind că neprihănirea se poate obţine prin păzirea legii şi prin datini.

Mai întâi, ei erau câini. În Biblie câinii sunt animale necurate. Termenul era folosit de evrei când se refereau la ne-evrei! În ţările din răsărit câinii erau fiinţe lipsite de adăpost, care umblau liberi pe străzi, culegând hrana din gunoaiele pe care le puteau găsi. Aici Pavel răstoarnă imaginea, aplicând-o la acei învăţători iudei falşi care căutau să corupă biserica. Ei erau cei ce trăiau în afară, încercând să-şi întemeieze existenţa pe ritualuri şi ceremonii. Ei „culegeau firimiturile, când, de fapt, ar fi putut să se aşeze la un ospăţ."

În al doilea rând, ei erau lucrători răi. Susţinând că erau credincioşi adevăraţi, ei au fost primiţi în rândurile creştinilor, la părtăşia lor, după care au început să răspândească învăţături greşite. Rezultatele lucrării lor nu puteau fi decât rele.

Apoi Pavel îi numeşte mutilarea. Este un termen sarcastic, prin care este descrisă atitudinea lor faţă de circumcizie. Negreşit aceşti învăţători falşi insistau ca o persoană să fie circumcisă, pentru a putea fi mântuită. Dar ei nu se refereau decât la actul fizic al circumciziei, nefiind preocupaţi cu înţelesul ei spiritual. Circumcizia simbolizează moartea faţă de firea veche. Înseamnă că pretenţiile naturii cărnii nu mai au voie să domnească în viaţa noastră. Insistând asupra actului circumciziei, aceşti învăţători dădeau frâu liber firii vechi, nerecunoscând că aceasta fusese răstignită pe cruce. Pavel îi numeşte mutilatori ai cărnii, care nu făceau distincţie între ceremonie şi sensul ascuns pe care îl exprima.

În contrast cu aceştia, Pavel afirmă că noi (credincioşii adevăraţi) suntem circumcizia - nu cei ce s-au întâmplat să se nască din părinţi evrei şi nu cei ce au fost circumcişi în mod fizic, ci cei ce îşi dau seama că firea veche (carnea) nu este de nici un folos, că omul nu poate face nimic, prin eforturile proprii, pentru a câştiga aprobarea lui Dumnezeu. Apoi Pavel enumera trei elemente care îi caracterizează pe cei din categoria adevăratei circumcizii:

1. Ei se închină lui Dumnezeu prin Duhul. Adică închinarea lor este duhovnicească, iar nu una bazată pe ceremonii. Adevăratul închinător pătrunde în prezenţa lui Dumnezeu prin credinţă, vărsându-şi toată iubirea, lauda, adorarea şi omagiul inimii sale înaintea Lui. Pe de altă parte, închinătorul sufletesc este preocupat de clădiri frumoase, de mobilierul ecleziastic, de ceremoniile fastuoase, de odăjdiile preoţeşti şi de tot ce animă emoţiile.

2. Cei ce aparţin adevăratei circumcizii se bucură (sau se laudă) în Cristos Isus. Numai El este temelia laudei lor. Ei nu se laudă cu ei înşişi sau cu realizările for, nici cu fondul cultural din care provin şi, desigur, nu se laudă cu credincioşia îndeplinirii sacramentelor.

3. Ei nu se încred în firea veche. De la bun început, ei nu cred că pot fi mântuiţi prin eforturile fireşti, nici că firea veche ar putea în vreun fel să le păstreze mântuirea. Ei nu aşteaptă nimic bun de la firea lor adamică şi, prin urmare, nu sunt dezamăgiţi când constată că aceasta nu are nimic bun să le ofere!

Negreşit un zâmbet va fi apărut pe buzele lui Pavel când s-a gândit cum oamenii aceştia se laudă cu avantajele şi realizările lor pământeşti. Dacă ei au găsit cu cale să se laude, atunci Pavel are şi mai multe motive să se laude! În următoarele două versete, el arată că şi din acest punct de vedere el posedă acele înzestrări naturale cu care oamenii se laudă de obicei. „El pare să fi aparţinut oricărei aristocraţii care animă visurile şi aspiraţiile oamenilor."

Referitor la aceste două versete, Arnot are următoarele de spus: „Aici se face inventarul tuturor bunurilor cu care se laudă fariseul auto-neprihănit, căruia îi place să-şi etaleze zdrenţele sale murdare, expunându-le privirilor tuturor."

Observaţi că Pavel evidenţiază aici: orgoliul ortodoxiei (versetul 5b); orgoliul activităţii (versetul 6a); orgoliul moralei (versetul 6b).

Iată, dar, lista avantajelor naturale şi fireşti pe care le poseda Pavel:

circumcis a opta zi - era iudeu din naştere, nu ismaelit sau convertit la iudaism.

din neamul lui Israel - membru al poporului ales al lui Dumnezeu.

din seminţia lui Beniamin - seminţie considerată fruntaşă şi aristocratică (Judecători 5:14), care a dăruit Israelului primul său rege.

evreu dintre evrei - el aparţinea acelui segment al naţiunii care şi-a păstrat limba, tradiţiile şi datinile.

în ce priveşte legea, fariseu - fariseii rămăseseră ortodocşi în convingerile lor, pe când saducheii renunţaseră la doctrina învierii.

În ce priveşte râvna, prigonitor al Bisericii - Pavel crezuse sincer că face o slujbă pentru Dumnezeu când a încercat să elimine „secta" creştinilor. Căci el vedea în aceasta o ameninţare la adresa propriei sale religii, prin urmare, considerând că este nevoie s-o extermine.

cu privire la dreptatea care este prin lege, fără vină - asta nu poate însemna că Pavel păzise legea cu desăvârşire, căci el mărturiseşte la Romani 7:9,10 că nu a reuşit să facă acest lucru. El afirmă doar că a fost fără vină, nu fără păcat. Nu putem conchide decât că atunci când Pavel a încălcat vreo parte din lege, el a avut grijă să aducă jertfa cerută. Cu alte cuvinte, a fost minuţios în respectarea „literei" regulilor proprii iudaismului.

Astfel, cât priveşte naşterea sa, moştenirea, descendenţa, ortodoxia convingerilor, râvna şi neprihănirea personală, Saul din Tars era un om remarcabil.

Dar acum citim despre actul de extraordinară renunţare la care a recurs apostolul. Avem aici ceea ce s-ar putea numi bilanţul activelor şi pasivelor lui Pavel. Pe de o parte, el enumera elementele menţionate mai sus, lucrurile care îi fuseseră un câştig. Iar în categoria câştiguri a trecut un singur cuvânt: Cristos. Cu alte cuvinte, toate avantajele aparente nu sunt decât pierderi, când sunt puse alături de comoara pe care

o găsise în Cristos. El le-a considerat pe toate o pierdere pentru Cristos. Guy King spune: „Toate câştigurile financiare, intelectuale, morale şi religioase - toate acestea nu sunt câştiguri dacă le punem alături de Marele Câştig.”

Atâta timp cât el se încredea în aceste lucruri, nu putea fi mântuit. Dar de îndată ce a fost mântuit, ele nu au mai avut nici o însemnătate pentru el, întrucât acum a văzut gloria Domnului, faţă de care toate celelalte glorii erau jalnice şi palide.

Venind la Cristos ca să fie mântuit, Pavel a renunţat la toate lucrurile şi le-a socotit fără valoare când sunt puse alături de excelenţa cunoaşterii lui Cristos Isus, Domnul lui. Excelenţa cunoaşterii este modul în care se exprimă în limba ebraică ideea de cunoaştere supremă sau cunoaşterea care întrece orice cunoaştere.

Fondul etnic, naţionalitatea, cultura, prestigiul, educaţia, religia, realizările personale - la toate acestea apostolul a renunţat definitiv, ne mai lăudându-se cu ele. Ba mai mult, le-a socotit gunoaie, pentru ca să-L poată câştiga pe Cristos.

Deşi în versetul de faţă şi în cel următor, Pavel foloseşte timpul prezent, el face o privire retrospectivă, examinând convertirea sa. Pentru a-L câştiga pe Cristos, el a trebuit să întoarcă spatele lucrurilor pe care fusese învăţat din fragedă pruncie să le preţuiască. Dacă dorea să-L câştige pe Cristos, atunci trebuia să-şi ia rămas bun de la religia mamei sale, de la moştenirea tatălui său şi de la propriile sale realizări, cum a şi procedat, de altfel, Pavel, renunţând complet la legăturile sale cu iudaismul, ca nădejde a mântuirii. Procedând astfel, apostolul a fost dezmoştenit de rudele sale, repudiat de foştii lui prieteni şi prigonit de concetăţenii săi. El literalmente a suferit pierderea tuturor lucrurilor când a devenit creştin.

Întrucât în versetul 8 se foloseşte timpul prezent, s-ar putea înţelege că Pavel încă căuta să-L câştige pe Cristos. În realitate, el îl câştigase pe Cristos când L-a recunoscut prima oară ca Domn şi Mântuitor al său. Dar timpul prezent indică faptul că aceasta continuă să fie atitudinea sa - anume că încă socoteşte toate celelalte lucruri un gunoi, când le pune alături de valoarea cunoaşterii Domnului Isus. Marea dorinţă a inimii lui este ca Cristos să-i fie câştigul lui. Nu aurul, nici argintul, nici reputaţia religioasă, ci numai Cristos!

Şi să fiu găsit în El. Iarăşi s-ar putea deduce de aici că Pavel căuta mai departe să fie găsit în Cristos. Dar el nu face altceva decât să privească în trecut la extraordinara decizie cu care a fost confruntat înainte de a fi mântuit. Era el dispus să renunţe la propriile sale eforturi de a dobândi mântuirea, punându-şi, în schimb, încrederea în Cristos? El făcuse această opţiune. Renunţase la toate celelalte cu scopul de a fi găsit în Cristos. În clipa în care a crezut în Domnul Isus, s-a situat pe o poziţie total diferită înaintea lui Dumnezeu. Nu mai era văzut acum ca un copil al păcătosului Adam, ci era privit ca fiind în Cristos, bucurându-se de toată favoarea de care se bucură Domnul Isus înaintea lui Dumnezeu Tatăl.

Tot aşa el a renunţat la zdrenţele murdare ale propriei safe neprihăniri, pe care căutase s-o obţină prin respectarea legii, alegând în schimb neprihănirea lui Dumnezeu, care este dăruită tuturor celor ce-L primesc pe Mântuitorul.

Neprihănirea de aici este descrisă în termenii unei haine sau acoperământ. Omul are nevoie de neprihănire pentru a putea sta înaintea lui Dumnezeu, beneficiind de bunăvoinţa Sa. Dar omul nu poate produce această neprihănire. Prin urmare, Dumnezeu dăruieşte propria Sa neprihănire celor care îl primesc pe Fiul Lui ca Domn şi Mântuitor. „El (Dumnezeu) L-a făcut pe El (pe Cristos) care n-a cunoscut nici un păcat să fie păcat pentru noi, pentru ca noi să putem deveni neprihănirea lui Dumnezeu în El" (2Corinteni 5:21).

Din nou am dori să subliniem că versetele 8 şi 9 nu sugerează deloc faptul că Pavel nu ar fi primit deja neprihănirea lui Dumnezeu. Dimpotrivă, ea a devenit comoara lui, atunci când a fost născut din nou pe drumul Damascului. Se foloseşte timpul prezent doar pentru a sublinia că rezultatele acestui eveniment crucial au continuat să se manifeste până în momentul când Pavel scria aceste cuvinte, când Pavel desigur continua să creadă că Cristos este cu mult mai de preţ decât orice lucru la care a renunţat el.

Citind acest verset, ajungem la emoţia supremă din viaţa apostolului, pe care F. B. Meyer o numeşte „Căutarea sufletului după Cristosul personal.”

De cele mai multe ori pasajul acesta este tratat în mod spiritualizat, adică suferinţele, moartea şi învierea nu sunt luate textual, ci figurat, susţinându-se că ar reprezenta nişte experienţe duhovniceşti, respectiv suferinţe mentale, moartea faţă de pretenţiile eului la modul figurat şi trăirea mentală a vieţii înviate, etc. Noi însă dorim să subliniem că pasajul trebuie luat în sens literal. Pavel afirmă că doreşte să trăiască aşa cum a trăit Cristos. A suferit oare Isus? Da a suferit. Atunci şi Pavel vrea să sufere. Oare n-a murit Isus? Ba da. Atunci şi Pavel vrea să moară moarte de martir în slujba lui Cristos. A înviat Cristos din morţi? Desigur că a înviat. Deci şi Pavel vrea să învie, căci el şi-a dat seama că robul nu este mai presus de Stăpânul lui. Astfel, el dorea să-L urmeze pe Cristos în suferinţele, moartea şi învierea Sa. El nu spune că toţi trebuie să adopte punctul lui de vedere, doar că în ce-l priveşte pe el nu poate exista altă cale.

Ca să-L cunosc pe El. A-l cunoaşte pe El înseamnă a dobândi o cunoaştere practică, de zi cu zi, a Sa, într-un mod atât de intim încât chiar apostolul să devină mai eristic. El doreşte ca viaţa lui Cristos să se reproducă în el.

Şi puterea învierii Lui. Puterea care L-a înviat pe Domnul din morţi este prezentată în Scriptură ca cea mai mare manifestare de forţă pe care a văzut-o vreodată universul (Efeseni 1:19,20). Se părea că toate hoardele răului erau hotărâte să ţină trupul lui Cristos în mormânt. Puterea nemărginită a lui Dumnezeu a înfrânt însă această armată infernală, înviindu-L pe Domnul Isus din morţi, a treia zi. Aceeaşi putere este pusă la dispoziţia tuturor credincioşilor (Efeseni 1:19), pentru ca aceştia să şi-o însuşească prin credinţă. Pavel reliefează ambiţia sa de a cunoaşte experienţa acestei puteri în viaţa şi mărturia lui.

Şi părtăşia suferinţelor Lui. E nevoie de tărie divină pentru a suferi pentru Cristos. De aceea, puterea învierii Lui este aşezată înaintea părtăşiei suferinţelor Lui.

În viaţa Domnului, suferinţa a precedat gloria. Tot aşa trebuie să fie şi în viaţa lui Pavel. El trebuie să aibă parte de suferinţele lui Cristos. El şi-a dat seama că în suferinţele sale nu va fi nici o valoare ispăşitoare cum a fost în cazul suferinţelor lui Cristos, dar mai ştia şi aceea că ar fi fost nepotrivit ca apostolul să trăiască în lux şi în confort, într-o lume în care Domnul său fusese respins, biciuit şi răstignit, aşa cum arată Jowett: „El nu s-a mulţumit să se înfrupte din triumful Muntelui Măslinilor, ci a dorit să aibă parte şi din cumplita sfâşiere sufletească, glaciala zbuciumare şi singurătate a Ghetimanelui.”

Fiind făcut asemenea morţii Lui. După cum am arătat anterior, de obicei aceste cuvinte sunt interpretate în sensul că Pavel dorea să trăiască viaţa răstignită, să moară practic faţă de păcat, de eul propriu şi faţă de lume. Dar noi credem că o atare interpretare goleşte versetul de forţa sa extraordinară. Desigur, versetul are şi sensul acesta, dar înţelesul lui e mult mai profund. Pavel era un adept pasionat al Celui care a murit pe crucea Calvarului. Nu numai atât, însă el a fost prezent atunci când primul martir al bisericii creştine şi-a dat viaţa. De fapt, a fost complice la asasinarea acestuia! Noi credem că Pavel a fost realmente dornic să-şi verse viaţa pentru Domnul, într-o manieră similară cu a lui Ştefan, deoarece poate i-ar fi fost ruşine să-1 întâlnească pe acesta în cer, dacă ar fi ajuns acolo pe o cale mai uşoară decât aceea a martirajului, cum subliniază şi Jowett:

„Mulţi creştini se mulţumesc cu eforturi din care lipseşte „vărsarea de sânge." Ei renunţă la lucruri de care se pot lesne lipsi. Darurile lor sunt lucruri de care se pot detaşa, renunţarea la ele nepresupunând nici o vărsare de sânge. Ei se angajează în jertfire, atâta timp cât aceasta nu atinge viaţa; când însă se cere un lucru vital, ei se fac nevăzuţi. Creştinii aceştia sunt primii la toate intrările triumfale, fiind dispuşi să contribuie cu câţiva bănuţi la înfrumuseţări fizice, cum ar fi niscaiva lozinci, câteva ramuri de finic, etc. Dar când strigătele de „Ura!" şi „Osana" se prefac în murmure îndârjite şi ameninţări colţoase, la orizont prefigurându-se Calvarul, aceştia se fac numaidecât nevăzuţi, retrăgându-se în locuri adăpostite.

Iată însă un apostol care anticipează cu bucurie această cerinţă supremă, de importanţă crucială. Ba, chiar pare supărat pe încetineala cu care se consuma energia lui sângerândă în slujba intereselor împărăţiei, dorind să-şi verse pe de-antregul această energie (pentru Domnul)!

Pe aceeaşi temă, Hudson Taylor scrie următoarele:

„Este necesar să ne dăruim pe noi înşine pentru viaţa lumii. Rodnicia presupune purtarea crucii. „Dacă un grăunte de grâu nu cade în pământ şi nu moare, rămâne singur." Ştim că Domnul Isus a devenit rodnic - nu doar prin purtarea crucii Lui, ci şi prin moartea Sa pe această cruce. Cunoaştem noi multe despre părtăşia Lui în acest fel? Nu există doi Cristoşi – un Cristos comod pentru creştinii comozi şi un Cristos suferind şi truditor, pentru credincioşii de excepţie. Ci există un singur Cristos. Suntem noi dispuşi să rămânem în El, dând astfel roadă?"

În fine, C. A. Coates spune:

„Cunoaşterea lui Cristos în slavă a fost dorinţa supremă a inimii lui Pavel. Or, această dorinţă nu putea exista fără să fi produs şi dorul nestins de a fi cu El acolo unde se află Cristos. De aici urmează că inima care arde de dor pentru Domnul se îndreaptă instinctiv spre cărarea prin care El a atins acel loc din slavă, dorind din răsputeri să I se alăture prin aceeaşi cărare pe care a păşit şi El. Inima întreabă: „Cum a ajuns El la acea slavă? Oare prin înviere? Dar oare învierea Sa n-a fost precedată de suferinţe şi moarte?" La care inima răspunde: „Nimic nu mi-ar face mai mare plăcere decât să mă alătur Lui, în slava învierii, prin aceeaşi cale care L-a dus pe El acolo". Acesta e duhul de martir. Pavel dorea să păşească cu paşi de martir pe cărarea suferinţelor şi a morţii, pentru ca să ajungă la înviere şi la slavă prin aceeaşi cale pe care a ajuns acolo şi Binecuvântatul (Mântuitor), care i-a câştigat inima.

Din nou aici suntem confruntaţi cu o chestiune de interpretare. Trebuie să luăm versetul acesta textual, sau trebuie să-l spiritualizăm? S-au propus diverse interpretări, pe care le rezumăm mai jos:

1. Pavel nu era sigur că va fi înviat din morţi. Prin urmare, se sforţa cu toate energiile să-şi asigure partea la înviere. Desigur, o atare interpretare este total neverosimilă! Pavel întotdeauna a crezut că învierea se capătă prin har, iar nu prin faptele săvârşite de om. În plus, el şi-a exprimat, cu altă ocazie (2Corinteni 5:1-5) încrederea deplină că va avea parte de înviere.

2. O altă interpretare afirma că Pavel nu s-ar referi aici la învierea fizică, ci la dorinţa de a trăi viaţa asociată cu învierea aici pe pământ. După câte se pare este interpretarea predilectă a celor mai mulţi comentatori.

3. Conform acestei interpretări, Pavel s-a referit la învierea fizică, dar nu şi-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că va avea parte de ea. Mai degrabă, el a spus că nu-i pasă de suferinţele prin care va trebui să treacă în drum spre această înviere, ci era dispus să îndure grele prigoane şi încercări, dacă până să ajungă la înviere drumul său trebuia să treacă prin acestea. Sintagma: „ca să ajung cu orice chip, dacă voi putea" nu exprimă neapărat îndoiala (vezi Fapte 27:12;Romani 1:10;11:14), ci dorinţa arzătoare sau perspectiva care-l determină pe Pavel să nu ia în seamă cât îl va costa ca să ajungă acolo.

Noi suntem de acord cu a treia interpretare. Apostolul dorea să se conformeze lui Cristos. Or, întrucât Cristos suferise, murise şi fusese înviat din morţi, Pavel nu-şi dorea altceva pentru sine. Tare ne este teamă că dorinţa noastră de a avea parte aici de o viaţă de confort, lux şi tihnă adesea ştirbeşte tăişul unora din versetele pe care le citim în Biblie. Oare nu ne-am situa însă pe un teren mai sigur dacă am lua aceste versete la justa lor valoare - adică în mod literal, cum sunt prezentate - dacă nu există în Biblie alte versete care să ne împiedice să le interpretăm astfel?

Înainte de a trece de acest verset, trebuie să remarcăm că Pavel se referă la învierea dintre cei morţi. Cu alte cuvinte, aceasta nu e învierea tuturor morţilor, ci se referă la o anumită înviere, de care vor avea pare doar unii, ceilalţi rămânând în mormânt. Ştim de la 1Tesaloniceni 4:13-18 şi 1Corinteni 15:51-57 că credincioşii vor fi înviaţi la venirea lui Cristos (unii la Răpire iar alţii la sfârşitul Marii Strâmtorări), dar că restul morţilor nu vor fi înviaţi decât după Domnia de o mie de ani a lui Cristos pe pământ; vezi şi Apocalipsa 20:5.

Apostolul nu a considerat că a ajuns deja desăvârşit. Prin desăvârşit nu se înţelege învierea din versetul precedent, ci întreaga temă a conformării cu Cristos. El nu concepea că se poate atinge o stare de totală absenţă a păcatului sau la un punct din această viaţă în care nu se mai poate realiza nici un progres. Se pare că apostolul era conştient de zicala: „Satisfacţia este mormântul progresului."

Astfel el se avânta înainte, întru împlinirea scopului pentru care Domnul Isus l-a mântuit, pentru ca acest scop să se poată împlini în el. Apostolul fusese prins de Cristos Isus pe drumul către Damasc. Care a fost scopul acestei întâlniri extraordinare? Acela de a face din Pavel un sfânt model, prin care Dumnezeu să demonstreze ce poate realiza prin viaţa unui om (predat Lui). Nu, Pavel nu era încă asemenea lui Cristos, ci procesul conformării îşi desfăşura în continuare lucrarea, Pavel depunând toate eforturile pentru ca această lucrare a harului lui Dumnezeu să poată continua şi să se adâncească în el.

Omul acesta, care învăţase să fie mulţumit cu orice lucruri materiale de care avea parte (Filipeni 4:11) nu putea, în schimb, să ajungă niciodată la poziţia în care să considere că nu mai e loc pentru înaintare duhovnicească. Cu alte cuvinte, cum am spune noi azi, el nu se

considera un realizat. Ce face Pavel, atunci? Răspunsul:

Una fac. Pavel era un om cu un scop precis în viaţă, dominat de o singură viziune, de o singură ambiţie, asemănându-se, în această privinţă, cu David, care a spus: „Un lucru doresc de la Domnul."

Uitând ce este în urma mea - prin care se înţelege nu numai păcatele şi eşecurile lui, ci şi privilegiile, realizările şi succesele vieţii pământeşti, pe care le-a descris la începutul acestui capitol, ba chiar şi izbânzile sale duhovniceşti.

Şi aruncându-mă spre ce este înainte: adică, privilegiile şi responsabilităţile vieţii creştine, fie că e vorba despre închinare, slujire, fie de dezvoltarea personală a caracterului creştin.

Privindu-se ca un alergător la o cursă atletică, Pavel se descrie pe sine ca unul care depune toate eforturile pentru a ajunge la ţintă, la premiul chemării cereşti a lui Dumnezeu, în Cristos Isus.

Ţelul este linia de sosire de la sfârşitul cursei de alergări. Premiul este răsplata dată câştigătorului. Aici ţelul ar fi să ajungă cu bine la sfârşitul cursei vieţii şi mai cu seamă, se pare, la Scaunul de judecată al lui Cristos. Premiul ar fi cununa neprihănirii, pe care în alt loc Pavel o descrie ca premiul pentru care a alergat atât de vârtos (2Timotei 4:8).

Spre premiul chemării cereşti (în sus) a lui Dumnezeu în Cristos Isus cuprinde toate scopurile pe care le-a avut Dumnezeu în vedere, când ne-a mântuit, inclusiv mântuirea, conformarea la Cristos, moştenirea împreună cu El, un loc în patria cerească şi o sumedenie de alte binecuvântări duhovniceşti.

Toţi cei se sunt maturi (în românește: „desăvârşiţi") trebuie să fie dispuşi şi ei să sufere şi să moară pentru Cristos şi să nu precupeţească nici un efort în dorinţa de a deveni tot mai mult asemenea Domnului Isus. Aceasta înseamnă să fii matur în credinţa creştină. Unii numesc această atitudine fanatism, extremism sau radicalism. Dar apostolul afirmă că cei ce au ajuns la maturitate vor înţelege numaidecât că este singurul răspuns cuminte, logic şi rezonabil pe care-l putem da Celui care Şi-a vărsat viaţa, murind pentru noi pe crucea Calvarului.

Dacă în vreo privinţă gândiţi altfel, Dumnezeu vă va lumina şi în această privinţă. Pavel îşi dă seama că nu toţi vor fi de acord cu el în privinţa adoptării unei filosofii (de viaţă) atât de periculoase. Dar el îşi exprimă încrederea că dacă cineva doreşte cu adevărat să cunoască adevărul.

Dumnezeu i-1 va descoperi. Motivul pentru care asistăm în vremea noastră la un creştinism atât de comod şi de complăcut este faptul că nu dorim să cunoaştem adevărul, că nu dorim să facem ceea ce cere un creştinism ideal. Dumnezeu este dispus să le arate adevărul celor care sunt dispuşi să-l urmeze.

În continuare apostolul adaugă că, între timp, trebuie să trăim pe măsura luminii pe care ne-a dat-o Domnul. Nu ar avea rost să aşteptăm până ce vom fi ajuns la o cunoştinţa mai deplină a ceea ce ni se cere să facem ca creştini. În timp ce aşteptăm ca Domnul să ne descopere implicaţiile depline ale crucii, trebuie să ascultăm de gradul de adevăr ce ni s-a descoperit.

Acum Pavel se ocupă de îndemnuri, încurajându-i, mai întâi, pe filipeni să fie urmaşi sau imitatori ai săi. Este un tribut adus vieţii sale exemplare faptul că a putut scrie asemenea cuvinte. Adesea auzim pe unii afirmând în glumă: „Fă cum spun, nu cum fac eu". Nu tot aşa a procedat apostolul, căci el a putut să-şi ofere viaţa ca model de devotament integral pentru Cristos şi cauza Lui, cum arată şi Lehman Strauss:

„Pavel s-a considerat receptor al îndurării lui Dumnezeu, pentru ca să poată fi „un model". Astfel, întreaga lui viaţă ce a urmat după convertirea sa, a fost dedicată prezentării pentru cei din jurul lui a unui portret esenţial a ceea ce trebuie să fie un creştin. Dumnezeu l-a mântuit pe Pavel pentru ca el să poată arată prin pilda convertirii lui că ceea ce Isus Cristos a făcut pentru el poate face şi negreşit va face şi pentru alţii. Oare nu a fost acesta obiectivul special avut în vedere de Domnul când S-a îndurat de tine şi de mine? Eu cred că El ne-a mântuit pentru a fi un model pentru toţi credincioşii care vor veni. Slujim noi ca modele pentru cei ce au fost mântuiţi prin harul Lui? Dea Domnul să fim!"

Şi uitaţi-vă bine la cei ce se poartă după modelul pe care îl aveţi în noi. Asta se referă la toţi cei ce trăiau acelaşi fel de viaţă ca Pavel. Nu înseamnă că ei trebuiau marcaţi în mod dezaprobator, ci trebuiau observaţi cu scopul de a le urma exemplul.

După cum versetul 17 îi descrie pe cei al căror exemplu credincioşii trebuie să-l urmeze, versetul acesta ne spune care sunt cei al căror exemplu nu trebuie să-l urmăm. Apostolul nu-i identifică pe aceşti oameni în mod concret. Fie că erau învăţătorii falşi cu tendinţe iudaizatoare, din versetul 2, fie că erau învăţători ce se considerau creştini, dar în realitate prefăceau libertatea creştină în prilej de complacere în păcate, transformând harul în pretext pentru păcat - nu ni se precizează clar despre cine a fost vorba.

Pavel îi avertizase pe sfinţi cu privire la aceşti oameni, dar acum reia subiectul, plângând. Cum se face că varsă lacrimi, când lansează o condamnare atât de aspră? Explicaţia o găsim în daunele pe care le produc aceşti oameni în rândul bisericilor lui Dumnezeu. În vieţile altora pe care le ruinează. În ocară pe care o aduc Numelui lui Cristos. În acoperirea adevăratului sens al crucii. Şi în faptul că adevărata dragoste plânge chiar atunci când îi condamnă pe duşmanii crucii lui Cristos, după cum şi Domnul Isus a plâns pentru oraşul ucigaş, Ierusalim.

Oamenii, aceştia erau destinaţi pierzării veşnice. Asta nu înseamnă anihilarea lor, ci judecata lui Dumnezeu, în iazul de foc, pe veci de veci.

Dumnezeul lor era pântecele lor. Toate activităţile lor, chiar şi pretinsa lor slujire religioasă, erau îndreptate spre acumularea de bucate (sau poate băuturi), cu care să-şi satisfacă poftele trupeşti. E B. Meyer îi descrie pe aceşti oameni cu multă precizie: „Nu există nici o capelă în viaţa lor. Doar o imensă bucătărie."

Gloria lor era în acelaşi timp ruşinea tor. Ei se lăudau cu însăşi lucrurile de care ar fi trebuit să se ruşineze - cu goliciunea şi comportarea lor imorală. Ei erau preocupaţi de lucruri pământeşti. Pentru ei, lucrurile importante în viaţă erau alimentele, îmbrăcămintea, onoarea, confortul şi plăcerile. Lucrurile care privesc cerul şi veşnicia nu le tulburau cu nimic bălăcirea în noroiul acestei lumi. Ei îşi vedeau mai departe de îndeletnicirile lor, de parcă ar fi trăit veşnic pe acest pământ.

Apostolul contrastează acum aceste purtări cu atitudinea cerească a adevăratului credincios.

Când a fost scrisă epistola de faţă, Filipi era o colonie a Romei (vezi Fapte 16:12). Filipenii erau cetăţeni ai Romei, bucurându-se de protecţia şi privilegiile ei. Dar ei erau şi cetăţeni ai stăpânirii locale. Pe acest fundal, apostolul le aminteşte credincioşilor că cetăţenia lor este în cer. Moffatt traduce astfel acest verset: „Dar noi suntem o colonie a cerului."

Asta nu înseamnă că creştinii nu sunt şi cetăţeni ai ţărilor de pe pământ în care locuiesc. Alte versete din Scriptură ne învaţă clar că trebuie să ne supunem guvernelor, pentru că ele sunt rânduite de Dumnezeu (Romani 13:1-7). Într-adevăr, credincioşii trebuie să asculte de guvern în toate privinţele în care Domnul nu le-a interzis în mod expres să o facă. Filipenii datorau ascultare magistraţilor locali şi împăratului de la Roma. Tot aşa credincioşii de azi au responsabilităţi faţă de guvernele pământeşti, dar loialitatea lor primordială este faţă de Domnul lor din cer.

Nu numai că suntem cetăţeni ai cerului, ci şi aşteptăm cu nerăbdare pe Mântuitorul din cer! Aşteptăm cu nerăbdare sunt cuvinte foarte puternice (în textul original), prin care se exprimă aşteptarea unui lucru considerat iminent. Înseamnă textual să-ţi întinzi capul înainte, ca să poţi auzi cel mai mic semnal că lucrul sau persoana aşteptată a apărut la orizont.

Când va veni Domnul Isus din cer, El va schimba aceste trupuri ale noastre. Nu este nimic rău sau murdar în trupul nostru omenesc, ca atare. Răul constă doar în întrebuinţarea greşită pe care o putem da trupului nostru.

Dar este un trup al stării noastre smerite, adică un trup al umilirii. Este supus ridurilor, cicatricilor, îmbătrânirii, suferinţei, bolilor şi morţii. Ne limitează şi ne face să nu ne simţim comozi!

Domnul îl va transforma însă într-un trup de slavă. Noi nu cunoaştem înţelesul deplin al acestei afirmaţii, dar ştim că noul trup nu va mai fi supus deteriorării sau morţii, nici limitărilor de timp sau barierelor naturale. Va fi un trup real, dar perfect acomodat la condiţiile cerului. Va fi ca trupul învierii posedat de Domnul Isus.

Asta nu înseamnă că vom avea cu toţii aceeaşi înfăţişare fizică! Isus putea fi recunoscut în mod distinct după învierea Sa şi negreşit fiecare individ îşi va păstra identitatea fizică în veşnicie.

De asemenea, acest pasaj nu ne învaţă că vom fi ca Domnul Isus în ce priveşte atributele lui Dumnezeu. Noi niciodată nu vom avea a tot ştiinţa şi atotputernicia lui Dumnezeu, după cum nu vom putea fi în orice loc, în acelaşi timp.

Dar vom fi din punct de vedere moral ca Domnul Isus. Vom fi pe veci eliberaţi de păcat. Acest pasaj nu ne oferă însă suficiente date pentru a ne satisface curiozitatea. Totuşi cât ni se dă este suficient pentru a ne inspira mângâiere şi nădejde.

Potrivit cu lucrarea prin care El este în stare de a-Şi supune toate lucrurile. Transformarea trupurilor noastre va fi realizată de aceeaşi putere divina la care va recurge ulterior Domnul pentru a-Şi supune toate lucrurile. El este „în stare să mântuiască" (Evrei 7:25). El este „în stare să ajute" (Evrei 2:18). El este „în stare să păstreze" (Iuda 24). Acum în versetul de faţă aflăm că El este în stare să supună. „Acesta este Dumnezeul nostru în veci de veci. El va fi călăuza noastră, chiar până la moarte" (Psalmul 48:14).

Pe baza minunatei nădejdi pe care a aşezat-o apostolul înaintea minţilor credincioşilor în versetul anterior, el îi îndeamnă acum să rămână tari în Domnul. Versetul acesta este plin de nume pline de drăgălăşenie la adresa credincioşilor. Mai întâi, Pavel îi numeşte fraţi. Dar nu numai fraţi, ci preaiubiţii lui fraţi. Apoi adaugă că îi este dor de ei, adică doreşte să fie din nou în mijlocul lor. în continuare îi numeşte cununa şi bucuria lui. Negreşit el vrea să spună că sunt bucuria lui în prezent şi că vor fi cununa lui la Scaunul de judecată al lui Cristos. În cele din urmă, el încheie versetul cu cuvântul: preaiubiţilor. Apostolul avea într-adevăr o mare iubire pentru oameni şi negreşit acesta este unul din secretele eficienţei sale în lucrarea Domnului.

Evodia şi Sintichia erau nişte femei din biserica de la Filipi, care nu se înţelegeau. Nu ni se oferă detaliile neînţelegerii lor (şi poate că mai bine e aşa!).

Apostolul foloseşte (în textul original) termenul a implora de două ori, pentru a arăta că îndemnul este adresat în egală măsură şi uneia, şi alteia. Pavel le îndeamnă pe aceste surori creştine să fie cu un gând în Domnul. Ne este imposibil să fim uniţi în toate lucrurile vieţii de zi cu zi, dar în ce priveşte lucrurile Domnului, este posibil să renunţăm la deosebirile noastre mărunte de vederi, pentru ca Domnul să fie preamărit iar lucrarea Lui să propăşească.

S-au creat destule speculaţii cu privire la identitatea adevăratului tovarăş de jug („tovarăş de jug" (su(n)zugos în greacă) poate fi substantiv propriu (Synzygus). Deşi încă nu a fost găsit în alt context, este un nume care se aplica cu precădere unor sclavi) căruia i se adresează Pavel în acest verset. Timotei şi Luca sunt două nume posibile care, după unii, ar putea fi cei vizaţi de Pavel aici, dar cel mai probabil este că Pavel s-a referit la Epafrodit. Căci el este îndemnat să le ajute pe aceste femei care trudiseră din greu împreună cu Pavel pentru propăşirea evangheliei. Noi credem că aceste femei au fost Evodia şi Sintiche şi că apostolul Pavel le oferă un sfat căruia experienţa i-a dovedit valabilitatea. Adesea, când două persoane se ceartă, soluţia cea mai bună este ca rezolvarea s-o dea o terţă persoană, independentă - cineva care are spirit de discernământ, judecată matură. Iar această persoană nu trebuie să acţioneze arbitrar în cazul ce i s-a adus şi în decizia pe care o ia, ci mai degrabă trebuie să recurgă la cuvântul lui Dumnezeu, fiind în stare să arate persoanelor care s-au certat soluţia biblică la problema lor.

Trebuie să avem grijă când interpretăm sintagma: „au lucrat din greu împreună cu mine pentru evanghelie" în nici un caz nu se poate imagina că ele au predicat evanghelia împreună cu apostolul Pavel. Există multe moduri în care femeile pot lucra din greu pentru înaintarea evangheliei - omenindu-i pe slujitorii lui Cristos, făcând vizite în familii, învăţându-le pe femeile mai tinere şi pe copii - fără însă să-şi asume rolul de a învăţa pe bărbaţi în public sau de a predica.

Pavel aminteşte de un alt conlucrător al său, Clement. Nu mai deţinem alte date precise despre el. Apoi Pavel menţionează pe ceilalţi lucrători împreună cu el, ale căror nume sunt scrise în cartea vieţii. Este un mod minunat de a exprima binecuvântarea veşnică şi nespus de mare de care beneficiază cei ce cred în Cristos şi îl slujesc.

Îndreptându-şi acum atenţia către întreaga biserică, Pavel repetă îndemnul lui predilect. Secretul îndemnului lui se găseşte în cuvintele în Domnul. Indiferent cât de întunecate ar fi împrejurările vieţii, întotdeauna creştinul poate să se bucure în Domnul, după cum arată Jowett, împărtăşind propria sa experienţă a bucuriei creştine:

„Bucuria creştină este o stare sufletească independentă de împrejurările imediate prin care trecem. Dacă ar depinde de lucrurile din jurul nostru, atunci într-adevăr ar fi la fel de nesigură şi de firavă ca flacăra unei lumânări neprotejate, în mijlocul unei vijelii. O clipă lumânarea va arde frumos şi stabil, pentru ca în clipa următoare flacăra să ajungă până la marginea mucului, nemaidând lumină suficientă. Dar bucuria creştină nu depinde de împrejurările vremelnice ale vieţii şi, prin urmare, nu este victima zilei trecătoare. La un moment dat din viaţa mea, toate lucrurile îmi merg bine, ca într-o zi însorită de iunie, pentru ca mai târziu, ele să ia o altă întorsătură, devenind sumbre ca o zi de noiembrie. Într-o zi sunt la o nuntă, pentru ca în altă zi să mă aflu la buza unui mormânt. Într-o zi, aflându-mă în lucrarea Domnului, am câştigat zece suflete pentru Domnul, pentru ca apoi să treacă zile multe fără să mai câştig nici unul. Aşadar, zilele sunt schimbătoare ca vremea şi totuşi bucuria creştină poate fi constantă. În ce constă secretul persistenţei ei?

În această realitate: „Iată, Eu sunt cu voi în toate zilele". În toate zilele, indiferent de schimbările pe care le aduc acestea, El nu se schimbă, nici nu oboseşte. El nu e Prieten doar de zile bune, care să mă părăsească atunci când cerul se întunecă şi vremea se răceşte. El nu alege zilele mele de exuberanţă, după cum nu le alege pe cele de uscăciune şi înfrângere. El nu Se arată doar atunci când port o ghirlandă, după cum nu Se ascunde atunci când port o cununa de spini. El este cu mine „în toate zilele" - şi în zilele de propăşire, şi în cele de necaz; şi în zilele când bat clopotele petrecerii cuiva pe ultimul său drum, şi în zilele când răsună imnul nupţial. „În toate zilele". Ziua vieţii - ziua morţii - ziua judecăţii.”

În continuare Pavel îi îndeamnă să facă în aşa fel încât blândeţea lor să fie cunoscută de toţi oamenii. Termenul acesta a fost tradus şi prin înduplecare, prin spirit rezonabil, prin disponibilitatea de a ceda, de a nu insista să se facă cum vrei tu. Dificultatea nu constă în înţelegerea sensului termenului, ci în ascultarea de preceptul cuprins în cuvintele: de toţi oamenii.

Domnul este aproape ar putea însemna că Domnul este prezent acum sau că venirea Domnului se apropie. Ambele sensuri sunt valabile, deşi noi îl preferăm pe al doilea.

Este oare posibil ca un creştin să nu se îngrijoreze cu privire la nimic? Este posibil, atâta timp cât avem resursa unei rugăciuni făcute cu credinţă. Restul versetul explică cum pot fi vieţile noastre eliberate de îngrijorarea păcătoasă. Toate trebuiesc aduse înaintea Domnului în rugăciune.

Toate înseamnă literalmente toate! Nu există nici un lucru, oricât de mare sau mic, care să nu stea în atenţia Sa plină de dragoste pentru noi!

Rugăciunea este deopotrivă un act şi o atmosferă. Noi ne apropiem de Domnul în anumite momente, aducându-I cererile noastre concrete. Dar este posibil să trăim într-o atmosferă de rugăciune. Este posibil ca starea noastră sufletească să fie o stare de rugăciune. Probabil cuvântul rugăciune din acest verset înseamnă întreaga atitudine a vieţii noastre, pe când cererile semnifică anumite lucruri concrete, anumite cereri pe care le aducem înaintea Domnului.

Dar apoi trebuie să remarcăm că cererile noastre trebuie să fie aduse la cunoştinţa lui Dumnezeu cu mulţumire. Cineva a rezumat versetul acesta afirmând că noi nu trebuie să ne îngrijorăm cu privire la nimic, să ne rugăm pentru toate şi să mulţumim pentru orice.

Dacă aceste atitudini vor caracteriza viaţa noastră, pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, va păzi inimile şi gândurile noastre în Cristos Isus. Pacea lui Dumnezeu este starea sfântă de odihnă şi mulţumire care inundă sufletul credinciosului, când se bizuie cu totul pe Dumnezeu.

Bizuindu-se pe Iehova,

Inimile's binecuvântate;

Găsind, aşa cum a făgăduit El,

odihnă şi pace desăvârşită.

Francei Ridley Havergal

Pacea aceasta întrece orice pricepere. Oamenii din lume nu pot s-o înţeleagă deloc şi chiar creştinii care o posedă constată că conţine un element tainic, de mister. Ei sunt surprinşi de faptul că nu sunt cuprinşi de disperare atunci când sunt confruntaţi cu tragedii sau împrejurări potrivnice.

Această pace le fortifică viaţa inimii şi gândurilor lor. Ce tonic binevenit este, prin urmare, această pace, în perioada tulbure în care trăim, plină de nevroze, crize nervoase, boli mintale şi tot felul de alte tulburări, când atâţia oameni consumă tranchilizante!

Acum apostolul oferă, în încheiere, câteva sfaturi privitoare la viaţa gândurilor. De la un capăt la altul, Biblia ne învaţă că putem exercita control asupra gândurilor noastre. Nu ne va fi de nici un folos dacă vom adopta o atitudine defetistă, afirmând că, pur şi simplu, nu putem împiedica gândurile nepotrivite care ne inundă uneori mintea. Adevărul e că putem fi stăpâni pe gândurile noastre. Secretul constă în gândirea pozitivă, care a devenit un principiu bine stabilit, respectiv înlocuirea gândurilor rele cu gânduri noi, pozitive. Asta pentru că putem gândi simultan şi gânduri rele, şi gânduri bune despre Domnul Isus. Prin urmare, dacă ţi se strecoară în inimă un gând rău, acesta poate fi eliminat numaidecât, îndreptându-ţi gândul spre Persoana şi lucrarea lui Cristos, meditând asupra lor. Psihologii şi psihiatrii de marcă din totdeauna au ajuns să recunoască valabilitatea principiului enunţat de apostolul Pavel în această privinţă. Şi aceşti specialişti subliniază pericolul gândirii negative.

Nu va fi nevoie de prea multă căutare până să-L descoperi pe Domnul Isus Cristos în versetul 8. Tot ce este adevărat, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot ce este vrednic de primit se găseşte în El. Să examinăm, rând pe rând, fiecare din aceste virtuţi.

Adevărat este tot ce nu e fals sau nevrednic de încredere; tot ce e autentic şi real.

Tot ce este vrednic de cinste (sau nobil) - adică tot ce este atrăgător din punct de vedere moral.

Drept înseamnă aici neprihănit, atât faţă de Dumnezeu, cât şi faţă de om.

Curat se referă la caracterul de o înaltă ţinută morală al unei persoane.

Tot ce este vrednic de iubit - adică tot ce este agreabil şi admirabil de privit sau luat în considerare.

Tot ce este vrednic de primit ar mai putea fi tradus prin: „tot ce se bucură de o bună reputaţie". Apoi, desigur, virtutea din acest verset se referă la excelenţa pe plan moral.

Orice laudă - adică tot ce merită să fie elogiat.

În versetul 7, Pavel i-a asigurat pe sfinţi că Dumnezeu va păzi inimile şi gândurile lor în Cristos Isus. Dar el are grijă să le amintească faptul că şi ei au partea lor de responsabilitate, în această privinţă. Dumnezeu nu păzeşte viaţa gândurilor unei persoane care nu doreşte ca această viaţă să fie păstrată curată.

Din nou, apostolul Pavel se dă pe sine ca pildă, se prezintă ca model de sfânt, îndemnându-i pe credincioşi să practice lucrurile pe care le-au deprins de la el şi pe care le-au văzut exemplificate în viaţa lui.

Faptul că acest îndemn survine atât de aproape de versetul 8 nu e lipsit de semnificaţie, întrucât trăirea corectă este urmarea gândirii corecte. Dacă gândurile din viaţa cuiva sunt curate, atunci şi viaţa lui va fi curată. Pe de altă parte, dacă mintea cuiva este un focar de stricăciune, atunci negreşit acesta se va revărsa în trăirea practică a acelei persoane, întinându-i viaţa. În plus, nu trebuie să uităm că dacă cineva adăposteşte în mintea sa un gând rău timp îndelungat, mai devreme sau mai târziu va pune în aplicare acel gând.

Celor care urmează cu credincioşie pilda apostolului li se făgăduieşte că Dumnezeul păcii va fi cu ei. În versetul 7, pacea lui Dumnezeu este partea celor care au obiceiul să se roage; aici Dumnezeul păcii este Prietenul şi însoţitorul celor care sunt sfinţi. Ideea care se desprinde de aici este că Dumnezeu însuşi se va apropia şi va fi prezent cu drag în experienţa tuturor celor în a căror viaţă se întruchipează adevărul.

În versetele 10-19, Pavel tratează relaţia ce exista între biserica din Filipi şi el, în legătură cu asistenţa financiară. Nimeni nu va putea sublinia îndeajuns ce mângâiere au adus aceste versete sfinţilor lui Dumnezeu care au fost chemaţi să treacă prin vremuri de strâmtorări financiare şi eşecuri!

Pavel se bucură că în sfârşit, după o perioadă de timp, filipenii i-au trimis asistenţă de ordin practic, în lucrarea Domnului: El nu le bagă de vină pentru perioada de timp în care nu a primit nici un ajutor, ci îi elogiază pentru că au dorit să trimită ajutoare, dar le lipsea prilejul s-o facă. Moffatt traduce astfel acest verset; „Căci vouă nu v-a lipsit niciodată preocuparea, ei doar prilejul de a v-o etala.”

Analizând acum tema finanţelor, este încurajator să vedem delicateţea şi curtoazia cu care îl tratează Pavel. El nu doreşte ca ei să creadă că el s-ar plânge sau că i-ar critica pentru lipsa de fonduri. Mai degrabă, doreşte să le spună că este total independent de împrejurări atât de mondene, că a învăţat să fie mulţumit, indiferent de starea financiară în care s-ar găsi. Starea de mulţumire este cu mult mai de preţ decât bogăţiile, întrucât dacă e adevărat „că mulţumirea nu produce bogăţii, tot atât de adevărat este că ea realizează acelaşi scop, îndepărtând dorinţa de îmbogăţire.”

„De mare preţ este secretul pe care şi l-a însuşit un credincios, când a învăţat să stea cu capul sus, chiar atunci când stomacul îi este gol; când priveşte drept înainte, chiar dacă buzunarele îi sunt goale; când se bucură, chiar şi atunci când nu i s-a plătit salariul, găsindu-şi desfătarea în Dumnezeu, chiar atunci când oamenii îşi calcă cuvântul, fiind nevrednici”.

Pavel a ştiut să fie smerit, adică să se descurce, chiar atunci când îi lipseau cele necesare traiului, după cum a ştiut să trăiască şi în belşug, adică atunci când i s-a dăruit mai /mult decât avea nevoie pentru traiul lui.

În toate lucrurile şi în toate privinţele el s-a deprins să fie sătul şi flămând ... în belşug... şi în lipsă. Cum a deprins apostolul această lecţie? Pur şi simplu prin faptul că era convins că se află în voia lui Dumnezeu. El ştia că indiferent în ce împrejurări s-ar fi aflat, Dumnezeu rânduise să treacă prin ele. Dacă era flămând, asta se datora faptului că Dumnezeu îngăduise acest lucru. Dacă era sătul, asta însemna că Domnul rânduise acest lucru. Fiind angrenat cu toate forţele şi cu toată perseverenţa în slujba Regelui, apostolul putea afirma cu toată convingerea: „Da, Tată, că aşa ai găsit Tu cu cale!”

Apoi apostolul adaugă cuvintele care i-au nedumerit pe mulţi: „Pot totul prin Cristos, care mă întăreşte." Ce-a vrut să spună Pavel? Voia el să interpretăm această afirmaţie în sens literal? Credea el oare că într-adevăr nu este nici un lucru pe care nu-l poate înfăptui? Răspunsul este următorul: Când apostolul Pavel spune că poate face toate lucrurile, el înţelege prin aceasta toate lucrurile care se încadrau în voia lui Dumnezeu pentru el. El învăţase că poruncile Domnului beneficiază de protecţia divină a cerului. El ştia că Dumnezeu niciodată nu-l va chema să realizeze vreo lucrare pentru care să nu-i fi dat şi harul necesar.

Toate lucrurile se aplică, probabil, nu numai la marile înfăptuiri, ci, mai degrabă, la marile stări de privaţiune şi de foame.

În pofida tuturor spuselor sale, apostolul vrea ca filipenii să ştie că ei au procedat bine prin faptul că au luat parte alături de el la strâmtorarea lui. Asta se referă, probabil, la banii pe care i-au trimis pentru acoperirea nevoilor sale, în timp ce se afla la închisoare.

În trecut, filipenii excelaseră în harul dărniciei. În zilele de la începutul lucrării lui Pavel, când a plecat din Macedonia, nici o biserică nu a luat parte la ajutorarea sa financiară, decât cea a filipenilor.

Ce uimitor este să constatăm cum aceste detalii, aparent insignifiante, sunt consemnate pe veci în cuvântul scump al lui Dumnezeu! Asta ne învaţă că tot ce dăm slujitorilor Domnului este dat de fapt Domnului. El este interesat de fiecare bănuţ. El consemnează tot ceea ce se face pentru El şi-i răsplăteşte din plin, cu măsură bună, scuturat şi dând peste margini, pe toţi cei ce procedează astfel.

Chiar pe când se afla la Tesalonic, ei au trimis din nou ajutoare pentru nevoile sale. Se pare că filipenii trăiau atât de aproape de Domnul, încât El putea să-i călăuzească în privinţa dărniciei. Duhul Sfânt le-a pus pe inimă dorinţa să îl ajute pe apostolul Pavel. Şi ei au răspuns îndemnului divin, trimiţându-i bani o dată şi chiar de două ori. Când ne amintim că Pavel s-a aflat la Tesalonic doar un timp scurt, gestul lor de dărnicie devine şi mai semnificativ.

Admirabilul altruism al apostolului Pavel reiese şi din acest verset, întrucât vedem că el era mai încântat de câştigul lor, decât de darul lor. Şi mai mare decât dorinţa lui de a fi ajutat financiar era dorul său ca roadă să abunde în folosul credincioşilor. Este exact ceea ce se întâmplă când dăruim bani Domnului. Totul se înregistrează în registrele financiare ale cerului, urmând ca într-o zi să primim înapoi însutit.

Tot ce avem este al Domnului şi când îi dăm Lui, nu facem altceva decât să-I dăm ceea ce deja îi aparţine. Creştinii care taie firul în patru, încercând să stabilească dacă trebuie sau nu să dea zeciuială, au pierdut din vedere punctul central al învăţăturii despre dărnicie. Israeliţilor într-adevăr li s-a poruncit să dea a zecea parte ca dar minim. În această epocă a harului, nu ar trebui să se pună întrebarea: „Cât să dau Domnului?", ci mai degrabă: „Cât voi îndrăzni să păstrez pentru mine însumi?" Ar trebui ca toţi creştinii să dorească să trăiască în mod economic şi jertfitor, pentru a putea da o parte tot mai mare a veniturilor lor lucrării Domnului, pentru ca oamenii să nu piară pentru simplul fapt că nu au auzit evanghelia lui Cristos.

Când Pavel afirmă: Am de toate, el spune de fapt: Am de toate câte am nevoie şi sunt în belşug. Ni se pare ciudat să auzim, în secolul acesta al douăzecilea, cum un slujitor al Domnului nu se milogeşte şi nu cerşeşte bani, ci, dimpotrivă, recunoaşte că are de ajuns. Toate campaniile ieşite de sub control, de cerşetorie de bani de la public din vremea noastră sunt o urâciune în faţa lui Dumnezeu şi o ocară pentru numele lui Cristos. În plus, sunt cu totul inutile. Hudson Taylor spunea odată:

„Când lucrarea lui Dumnezeu este făcută după tiparul lui Dumnezeu, nu vor lipsi niciodată resursele lui Dumnezeu.”

Necazul în vremea noastră constă în faptul că nu mai suntem în stare să facem distincţie între lucrul pentru Dumnezeu şi lucrarea lui Dumnezeu. Este posibil ca cineva să se angajeze în aşa-numita slujire creştină, care să nu fie însă deloc după voia lui Dumnezeu. Acolo unde există o abundenţă de bani, există întotdeauna şi pericolul cel mai mare de a te angaja pe căi care nu beneficiază de aprobarea divină sau, citându-l pe Hudson Taylor din nou: „Lucrul de care trebuie să ne temem cel mai mult nu este lipsa fondurilor ci prezenţa care nu beneficiază de binecuvântarea Domnului.”

Darul adus de Epafrodit din partea filipenilor - expresia iubirii lor pentru apostolul Pavel - este descris drept o mireasmă plăcut mirositoare, o jertfă bine primită şi plăcută înaintea lui Dumnezeu. Singura dată când mai sunt folosite aceste cuvinte este atunci când se referă la Cristos însuşi (Efeseni 5:2). Pavel înnobilează dărnicia jertfitoare a filipenilor, arătând ce a însemnat ea pentru Dumnezeu, prin faptul că s-a suit până la el ca o jertfă plăcut mirositoare, fiind nu numai acceptabilă, dar şi plăcută, cum arată şi Jowett:

„Prin urmare, cât de vastă este gama acestui gest de dărnicie, aparent local! Noi credeam că i-am slujit pe săraci, când, în realitate, am conversat cu Regele. Noi ne închipuiam că aroma se va opri undeva într-un cartier sărăcăcios, şi când colo aceasta mireasmă s-a răspândit în univers. Noi gândeam că ne-am ocupat doar de Pavel, dar iată că L-am slujit chiar pe Mântuitorul şi Domnul lui Pavel.”

Acum Pavel adaugă ceea ce este probabil cel mai cunoscut şi mai iubit din verset din capitolul de faţă. Să fim atenţi să observăm că această făgăduinţă vine imediat după descrierea isprăvniciei lor fidele. Cu alte cuvinte, pentru că I-au dăruit lui Dumnezeu din resursele lor materiale, chiar până acolo încât şi-au periclitat propriul lor trai, Dumnezeu va îngriji acum din plin de toate nevoile lor. Ce uşor este pentru unii creştini să scoată versetul acesta din contextul în care a fost dat, folosindu-l ca pernă comodă pe care să-şi plece capul, risipind banii pentru ei înşişi, şi abia arareori gândindu-se la lucrarea lui Dumnezeu, amăgindu-se cu cuvintele: „Nu-i nimic, că Dumnezeu va avea grijă de toate nevoile tale.”

Deşi este adevărat că, în general, Dumnezeu are grijă de toate nevoile copiilor Săi, promisiunea din acest verset e una aparte, ce se adresează celor credincioşi şi devotaţi dărniciei către Cristos, aceştia fiind asiguraţi că Cristos nu va îngădui niciodată să sufere, lipsuri.

Adesea s-a arătat că Dumnezeu are grijă de nevoile copiilor Săi - nu din bogăţiile Sale, ci potrivit cu bogăţiile Sale în slavă prin Cristos Isus. Dacă un milionar ar da zece cenţi unui copil, ar da din bogăţiile sale. Dar dacă ar dărui o sută de mii de dolari unei cauze vrednice, ar da potrivit cu bogăţiile sale. Dumnezeu poartă de grijă după bogăţiile Sale în slavă prin Cristos Isus, aceste bogăţii neputând fi întrecute!

Williams numeşte versetul 19 o notă de plată achitată de banca credinţei, având următoarele elemente:

”Dumnezeul meu - numele Bancherului;

va avea grijă - asta e promisiunea că se va efectua plata;

de toate nevoile voastre - valoarea notei de plată;

după bogăţiile Sale - capitalul băncii;

în slavă - adresa băncii;

prin Cristos Isus - semnătura de la subsolul notei, fără de care ea nu are nici o valoare.”

Gândindu-se la îmbelşugata purtare de grijă a lui Dumnezeu, apostolul izbucneşte în laude. Este un limbaj cât se poate de adecvat pentru orice copil al lui Dumnezeu care trăieşte în experienţa zilnică harul lui Dumnezeu, purtarea Sa de grijă, nu numai prin acoperirea nevoilor sale materiale, ci şi prin călăuzirea ce i se dă, prin ajutorul pe care îl primeşte ca să se poată împotrivi ispitelor şi prin înflăcărarea duhului său lâncezit de a trăi o viaţă devotată.

Gândindu-se la credincioşii care se vor fi adunat să asculte citirea scrisorii pe care tocmai le-o scria apostolul, Pavel care tocmai le-o scria apostolul, Pavel salută pe fiecare sfânt în Cristos, Isus, trimiţând salutări de la fraţii care sunt cu el.

Suntem obligaţi să iubim acest verset datorită referirilor la casa Cezarului. Imaginaţia noastră îmbracă forme multiple, în această privinţă. Pe bună dreptate, ne punem întrebări de genul: Cine sunt membrii casei Cezarului la care se referă acest verset? Erau ei oare nişte ostaşi, care primiseră misiunea de a-l păzi pe apostolul Pavel, fiind mântuiţi ulterior prin lucrarea sa? Erau ei oare sclavi sau oameni liberi, care lucrau la palat? Sau poate versetul se referă şi la oficialităţi ale guvernului roman? Nu putem şti precis despre cine este vorba, dar avem o minunată ilustrare a adevărului potrivit căruia, creştinii, asemenea păianjenilor, se strecoară până şi în palatelor regilor (Proverbe 30:28)! Evanghelia nu cunoaşte hotare, ci străpunge până şi cele mai formidabile ziduri. Ea se poate sădi, prinzând rădăcini, chiar în mijlocul celor care caută s-o extermine. Cu adevărat porţile Hadesului nu vor putea învinge biserica lui Isus Cristos!

Acum Pavel încheie cu salutul său caracteristic. Harul a strălucit pe prima pagină a acestei scrisori şi tot harul răzbate de pe ultima pagină. Din prisosul inimii vorbeşte gura. Inima lui Pavel era plină până la refuz de cea mai mare temă din toate veacurile: harul lui Dumnezeu prin Cristos - şi nu e de mirare că acest adevăr scump străbătea toate compartimentele vieţii sale. Să-l lăsăm pe Paul Rees să încheie comentariul asupra cărţii Filipeni:

„Cel mai mare dintre oameni a scris cea mai caldă dintre scrisori. De-acum îndatorirea izvorâtă din dragoste este împlinită. Ziua s-a scurs. Apostolul continuă să zacă în lanţuri. Ostaşul îl păzeşte în continuare. Dar nu e nimic! Căci duhul lui Pavel este liber! Mintea lui este lucidă! Inima îi străluceşte de bucurie! Iar a doua zi dis-de-dimineaţă, Epafrodit porneşte spre Filipi!”

clickbible.org